СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CIX П'ЯТНИЦЯ, 6 ГРУДНЯ 2002 РОКУ ЧИСЛО 49 VOL. CIX FRIDAY, DECEMBER 6, 2002 No. 49

Перша зустріч нового складу уряду УНСоюзу

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – 22 і 23 листопада на Союзівці відбулося засідання Головного уряду – перше після травневої 35-ої Конвенції Унсоюзу. Як це прийнято, перше засідання після Конвенції проходить у вужчому варіянті – саме тому, що попередні звіти, піврічної давности, в той час ще актуальні. Це засідання, з огляду на здійснені на Конвенції зміни у Статуті, відбувалося у присутності шести членів Екзекутиви, трьох, замість пяти, членів Контрольної комісії та 11 радних. Зокрема присутні були предсідник УНСоюзу Стефан Качарай, перший заступник предсідника Марта Лиско, директор на Канаду Альберт Качковський, головний секретар Христина Козак, касир Рома Лісович, члени Контрольної комісії Зенон Голубець, Ярослав Завійський і Олександер Серафин, радні Евген Осціславський, Осип Гаврилюк, Степан Гавриш, Василь Лучків, Мирон Пилип'як, Василь Ліщинецький, Павло Принько, Мирон Ґрох. Не змогли прибути другий заступник предсідника Евген Іванців і радні Варка Бачинська, Андрій Скиба та Михайло Куропась.

Головними темами обговорення на засіданні були відновлення Союзівки, придбання нових членів, створення нових комітетів і прийняття бюджету на 2003 рік.

Прийнятий бюджет на 2003-ий рік розрахований на прибуток 6 мільйонів 722 тисяч дол., витрати – на 6 мільйонів, 627 тисяч і 852 дол. Принагідно було зроблено зауваження, що прихід УНСоюзу, як майже всіх інших установ країни, зазнає спаду від загального стану американської економіки, але все ж поміркований підхід до інвестицій, якими користується УНСоюз, захищає нашу організацію від різких змін.

Саме тому, що засідання проходило напередодні відзначення 50-річчя Союзівки, яке відбувалося вечором 23 листопада, багато уваги було приділено темі дальшого розвитку оселі УНСоюзу. Урядові установи, котрі наглядають за діяльністю УНСоюзу, вимагають, щоб наша установа довела, що протягом одного року статус Союзівки поліпшиться. Касир Р. Лісович повідомила, що представлений під час 35-ої Конвенції на 8 мільйонів долярів проєкт групи

(Закінчення на стор. 11)

Уряд УНСоюзу у новому складі.
Фото: Р. Гадзевич

У Верховній Раді України відбулися слухання з питань свободи слова

КИЇВ. – У Верховній Раді України 4 грудня відбулися парляментські слухання „Суспільство, засоби масової інформації, влада: свобода слова і цензура в Україні". Їх відкрив заступник голови ВР Олександер Зінченко. Доповідали голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації Микола Томенко, віце-прем'єр-міністер України Дмитро Табачник, від журналістських та громадських організацій – журналіст Андрій Шевченко.

Микола Томенко заявив, що 3 грудня подав позов до Печерського місцевого суду м. Києва щодо голови Адміністрації Президента Віктора Медведчука за ненадання інформації про штат і структуру адміністрації. М. Томенко вбачає у таких діях В. Медведчука порушення законів про інформацію, про статус народного депутата України та про звернення громадян. У своєму виступі М. Томенко також навів кілька прикладів спроб втручання Адміністрації Президента у діяльність засобів масової інформації. Адміністрація розсилає типові статті, які рекомендує до розміщення у місцевих ЗМІ. Серед матеріялів, які готуються Адміністрацією Президента, М. Томенко назвав статті з критикою Віктора Ющенка, Юлії Тимошенко, Олександра Мороза та Петра Симоненка. М. Томенко навів результати останніх опитувань громадської думки, згідно з якими, 68 відс. громадян України вважають, що цензура є, а 55 відс. стверджують, що ця цензура запроваджена Адміністрацією Президента. Для усунення тиску на ЗМІ не потрібно приймати спеціяльних законів, а зробити дієвою 171 статтю Кримінального кодексу, яка передбачає покарання за перешкоджання у журналістській діяльності.

Голова Київської незалежної медія-профспілки **Андрій Шевченко** заявив, що журналістський страйковий комітет готовий до страйку з метою захистити своє право на здійснення професійної діяльности і для захисту свободи слова в Україні. Журналісти більше не хочуть працювати під жорстким тиском з боку влади. Журналістика опинилася на межі зникнення. Влада розпочала війну проти журналістів, а сама журналістика опинилася на межі знищення, при цьому Україна „замість новин отримує брехню". Головною вимогою журналістів є розширення поняття „перешкоджання журналістській діяльності" та посилення відповідальности за такі дії.

(Закінчення на стор. 4)

В Україні діє новий уряд

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – 30 листопада Президент України Леонід Кучма підписав указ про призначення нового уряду України. З цього приводу з'явилося багато коментарів. Політологи сходяться на думці, що уряди в Україні змінюються в досить дивний спосіб.

Український політолог Кость Бондаренко зазначив: „Уряди в Україні змінюються не з причин економічного, а політичного характеру. Єдиний уряд, який змінився через економічні негаразди, це був уряд Л. Кучми, який пішов у відставку 1993 року після шахтарських страйків. Кожен прем'єр-міністер був представником як, з одного боку, певної політичної групи, так, з другого боку, виразником волі Президента і його людиною". Нинішній уряд України дістав назву „донецька команда".

Німецький політолог Александер Отт не чекає від нового уряду нічого доброго: „Новий уряд проводитиме так само мало реформ, як і його попередник. Майже немає нових облич. Можна навіть сказати, що новий уряд залишається старим".

Але експерт Центру імені Разумкова, доктор економічних наук Володимир Сіденко не втрачає надії на те, що новий уряд зможе здійснити в українській економіці певні позитивні зрушення: „Новий прем'єр – людина рішуча. Період дуже повільного протікання соціяльно-економічних процесів в Україні, мабуть, скінчився. В Україні має формуватися швидшими темпами середня кляса. Без цього Україну чекатимуть дуже серйозні ускладнення з точки зору внутрішніх соціяльно-економічних процесів, що унеможливить інтеграцію в европейські економічні структури в близькій історичній перспективі".

Німецький експерт із питань Східньої Европи Александер Рар не виключає, що В. Янукович може стати „новим Ющенком". Він висловлює думку, що новий прем'єр зможе вивести взаємини України з Заходом із патової ситуації. Якщо, на його думку, Европа не бажає мати справу з Л. Кучмою, то хай співпрацює з В. Януковичем.

Німецький політолог Райнер Ліндднер теж погоджується з думкою, що Захід у жодному випадку не повинен припиняти співпраці з Україною: „Ми не повинні ізолювати Україну, ми повинні й надалі вважати її своїм партнером. Ми повинні піклуватися про її наближення до Европейського Союзу, до европейських інституцій. Йдеться не про уряд, йдеться про суспільство, йдеться про людей".

Райнер Ліндднер вбачає у призначенні В. Януковича на посаду прем'єра явний сигнал до початку боротьби за виборців перед наступними президентськими виборами: „Я повинен наголосити, що українська політика перебуває у переломній фазі. Вже відчувається початок виборчої кампанії. Захід же в цьому контексті занепокоєний тим, що опозицію практично витіснено з політичної сцени. „Наша Україна" В. Ющенка та інші опозиційні групи втрачають вплив. І навіть у межах парляменту вони перетворилися на меншість. І це аж ніяк не може нас тішити, адже В. Ющенко та його соратники перемогли на виборах, вони здобули довіру Заходу своєю реформаторською політикою".

Новий склад уряду покищо не є командою однодумців, вважає політолог Михайло Погребинський, який звертає увагу на існування протиріч між прем'єром та його першим заступником, міністром фінансів та міністром економіки. М. Погребинський каже, що В. Янукович, на відміну від інших прем'єрів, може сподіватися на серйозну підтримку Верховної Ради та завдяки цьому робити рішучі кроки в економіці.

(Про склад нового Кабінету міністрів України читайте на 3 стор.)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Ухвалено закон про боротьбу з відмиванням „брудних грошей“

КИЇВ. – Верховна Рада України 28 листопада ухвалила закон „Про запобігання і протидію леґалізації („відмиванню“) надходжень, отриманих злочинним шляхом“. В рамках закону головними органами фінансового моніторингу є Національний банк України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, а також спеціяльно уповноважений орган виконавчої влади у сфері реґулювання ринків фінансових послуг. Моніторингу піддаються операції, які перевищують суму 300 тис. грн. при безготівкових розрахунках та 100 тис. грн. при готівкових розрахунках, а також операції з переказування грошових коштів на анонімний рахунок за кордон, купівлі-продажу дорожніх чеків або інших подібних платіжних засобів за готівку, переказ коштів у готівковій формі за кордон з вимогою видати одержувачам кошти готівкою, відкриття рахунку з внесенням на нього коштів на користь третьої особи тощо.

Київ на зустрічі НАТО досяг головної мети

КИЇВ. – На зустрічі з президентом Словаччини Рудольфом Шустером, який 3 грудня завершив відвідання України, Президент України Леонід Кучма заявив, що під час Празької зустрічі НАТО Київ досяг своєї головної мети, підписавши з альянсом плян дій. Міністер оборони України Володимир Шкідченко висловив переконання, що на одній з найближчих зустрічей НАТО Україну буде запрошено приєднатися до альянсу, про що говорили деякі західні експерти, включно з колишнім головою Ради Безпеки США Збігнєвом Бжезінським.

Засідання спільної комісії Україна – НАТО

БРЮСЕЛЬ. – Виступаючи перед своїми колегами по НАТО 3 грудня в Брюсселі, начальник Генштабу Збройних сил України Олександер Затинайко виклав проєкт пляну військового співробітництва на наступний рік. Оборонна реформа в Україні, поглиблення та оптимізація військового співробітництва між Україною та НАТО, а також місце України в майбутній структурі загальноевропейської безпеки були головними темами, які обговорили начальники генеральних штабів країн збройних сил НАТО та України на засіданні Спільної комісії Україна – НАТО. Одним із конкретних проєктів військового співробітництва між Україною і НАТО є імплементація угоди про стратегічні перевезення. Йдеться про використання країнами НАТО української військово-транспортної авіяції.

Пожвавлення українсько-російських взаємин

КИЇВ. – 30 листопада Президент України Леонід Кучма та глава адміністрації президента Російської Федерації Олександр Волошин провели зустріч з підбиття підсумків року України в Росії. Остаточні підсумки належить зробити 9 грудня під час візити українського керівника до Москви. В Україні створено прибуткове об'єднання російських видань, до якого увійшли 14 друкованих та 3 інтернет-видання. Об'єднання поширюватиме ідеї всеросійського єднання та примноження духовних цінностей. Шеф-редактор газети „Русская правда“ Павло Баулін на прес-конференції у Києві наголосив, що об'єднання проповідує ідею створення єдиного народу – російського, який складається із трьох гілок: українців, білорусів та великоросів. Загальний наклад усіх друкованих ЗМІ, які входять до складу групи – 156.1 тис. примірників.

Ухвалено законопроєкт про державну підтримку книговидання

КИЇВ. – 28 листопада Верховна Рада України ухвалила в цілому законопроєкт „Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні“. За нього подано 406 голосів. Законом передбачається із 1 січня наступного року до 1 січня 2008 року звільнити від сплати мита та податків доволі загальний перелік послуг і товарів поліграфічної промисловости. Визначатиме перелік для звільнення від оподаткування Кабінет Міністрів. Депутат Тарас Чорновіл, який підтримав документ, сказав, що цей законодавчий акт може бути повернутий куди завгодно: „Для реального розвитку книговидавничої справи треба мати не тільки добрий закон, але й політичну волю. Її сьогодні виконавчій владі бракує“.

Підстав для порушення кримінальної справи з продажу „Кольчуг“ немає

КИЇВ. – Підстав порушувати кримінальну справу за фактом продажу Україною „Кольчуг“ до Іраку немає, повідомив 3 грудня заступник генерального прокурора України Олександер Атаманюк. Слідчі неодноразово зверталися до народних депутатів Григорія Омельченка та Олександра Жира, які свого часу заявили, що Україна продала до Іраку радіолокаційних станції „Кольчуга“, з проханням надати докази або будь-які інші матеріяли стосовно цього, але нічого не отримали. Тому Генеральна прокуратура вирішила не порушувати кримінальну справу через відсутність складу злочину. О. Атаманюк сказав, що він особисто 5 разів зустрічався з американськими та британськими експертами, які вивчають „кольчужну справу“, і відповів на запитання чужоземних експертів. Його відповіді їх задовольнили. Генеральна прокуратура надала британським та американським експертам матеріяли слідства. Водночас він підкреслив, що не вбачає доцільним починати розслідування продажу „Кольчуг“ до Китаю, бо це відбувалося у межах контракту. Усе ж Україна, на прохання американських та британських експертів, надала їм документи, які стосуються продажу цих радіолокаційних станцій до Китаю.

Україна посідає шосте місце у світі за рівнем поширення ВІЛ/СНІДУ

КИЇВ. – Україна, згідно з доповіддю ООН, оприлюдненою напередодні 1 грудня – Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом, посідає шосте місце у світі за рівнем розповсюдження епідемії ВІЛ/СНІДу. Про це заявили 3 грудня учасники прес-конференції, організованої „СНІД Фондом Схід-Захід“ спільно з Міністерством охорони здоров'я та міжнародними і вітчизняними аґенціями під назвою „Об'єднання зусиль у відповідь на епідемію ВІЛ/СНІДу в Україні“. Згідно з останніми даними Українського центру профілактики та боротьби з ВІЛ/СНІДом, в Україні офіційно зареєстровано майже 50 тисяч осіб з ВІЛ-позитивним статусом. Дві тисячі громадян України померли від СНІДу. Держава сподівається на кошти Світового банку та Гльобального фонду боротьби зі СНІДом, які надійдуть в Україну, як очікується, на початку наступного року і, переважним чином, будуть скеровані саме на лікування, догляд та підтримку ВІЛ-позитивних.

Конференція „Чому Україна? Бізнесові можливості“

КОПЕНГАГЕН, Данія. – У Копенгагені 28 листопада відбулася представницька конференція „Чому Україна? Бізнесові можливості“, організована Міністерством закордонних справ Данії за сприяння Посольства України в цій країні. Участь в конференції понад 140 представників практично усіх галузей данської економіки є, за оцінками організаторів, досить незвичайною для подібних заходів і відбиває значне зростання інтересу данського бізнесу до розвитку ділового співробітництва з Україною. У своєму виступі на відкритті конференції посол України в країнах Скандинавії Олександер Сліпченко підкреслив незворотність европейського вибору України, який підтримує переважна більшість українського суспільства і політичних сил. Учасники конференції розглянули і обговорили сучасний інвестиційний клімат в Україні.

Компанія „Аероміст-Харків“ розпочала регулярні лети до Відня

ХАРКІВ. – 2 грудня українська авіокомпанія „Аероміст-Харків“ розпочала реґулярне пасажирське авіосполучення за маршрутом Харків - Відень - Харків. Лети до столиці Австрії будуть виконуватися новим літаком Ан-140 виробництва Харківського авіозаводу кілька разів на тиждень – їхня частота залежатиме від числа пасажирів. 3 грудня літак Ан-140 відкрив реґулярне авіосполучення за маршрутом Харків - Москва - Харків, скоро почне діяти маршрут Харків - Братислава.

Слідство має 5 версій щодо мотивів самогубства М. Коломійця

КИЇВ. – Слідство має 5 версій щодо мотивів самогубства директора інформаційного агентства „Українські новини“ Михайла Коломійця, повідомив 3 грудня на прес-конференції заступник Генерального прокурора України Віктор Шокін. Слідство перевіряє версію вбивства М. Коломійця, але вона, на думку В. Шокіна, маловірогідна. Плянується розпочати експертизу тіла, в якій, крім українських експертів, візьме участь і один французький експерт.

Росія може підняти уламки Ту-154 з дна Чорного моря

КИЇВ. – Генеральна прокуратура України 3 грудня звернулася до Генеральної прокуратури Росії з проханням вивчити можливість та прийняти рішення щодо підняття з Чорного моря фраґментів зовнішньої обшивки Ту-154, який зазнав катастрофи внаслідок ураження ракетою 4 жовтня минулого року. У висновках урядових комісій України та Росії однозначно говориться, що Ту-154 був уражений українською ракетою С-200, тому Україна визнає свою вину, але для слідства треба мати беззаперечні докази. На відстані 10 км від нього було знайдено уламки, схожі на уламки ракети С-200, проте щоб довести це, їх треба також підняти на поверхню.

За матеріялами інформаційних агентств

Місто Київ на річці Гадсон

О. Омельченко

За давніх часів місто Київ було центром европейської цивілізації та східнього християнства, і протягом одинадцяти років Київ перетворюється на квітучу столицю незалежної України. Це перетворення Києва відбувається під керівництвом міського голови Олександра Омельченка.

На знак визнання людини, яка керує відродженням Києва, Український Інститут Америки в Нью-Йорку нагороджує О. Омельченка почесним званням „Людина Року – 2002“. Раніше цим титулом було вшановано міжнародного фінансиста Джорджа Сороса та володаря нагороди Американської Академії кіномистецтва „Оскар“ Джека Пеленса.

Урочиста церемонія нагородження відбудеться увечорі в понеділок, 9 грудня, у готелі „Плаза“ у м. Нью-Йорк. Провідні українські спортсмени, артисти, бізнесмени та депутати Київської міської ради супроводжуватимуть О. Омельченка під час його триденної візити до Нью-Йорку. Зокрема у почеті О. Омельченка будуть чемпіони світу з боксу Віталій та Володимир Клички, космонавт шатлу „Columbia“ Леонід Каденюк, а також дванадцятирічний обдарований музикант, переможець міжнародного конкурсу піяністів ім. Горовиця Костянтин Товстуха. Під час церемонії виступатимуть народна артистка України Ніна Матвієнко та народний артист України Олександер Василенко.

С. Б.

Десятий уряд України за часи незалежности має такий склад:

Голова Кабінету міністрів Віктор Янукович.

Перший віце-прем'єр-міністер і міністер фінансів Микола Азаров („Европейський вибір") народився у 1947 році в м. Калуга, Російської Федерації, закінчив Московський державний університет, за фахом геолог-геофізик, доктор геолого-мінералогічних наук, професор, член-кореспондент НАНУ.

Віце-прем'єр-міністер Віталій Гайдук (СДПУ(о) народився у 1957 році в с. Хлібодарівці на Донеччині. Закінчив Донецький політехнічний інститут, інженер-економіст. Академік Академії економічних наук України.

Віце-прем'єр-міністер з питань аґропромислового комплексу Іван Кириленко (Аграрна партія України) народився у 1956 році в с. Берестове, Запорізької обл. Закінчив Дніпропетровський сільськогосподарський інститут і Академію суспільних наук при ЦК КПРС. У 1990-1991роках був завідуючим відділом сільського господарства та харчової промисловости Дніпропетровського обласного комітету КП України. Міністер аґрарної політики з січня 2000 року.

Віце-прем'єр-міністер з питань гуманітарної політики Дмитро Табачник („Трудова Україна") народився у 1963 році в Києві, закінчив Київський національний університет ім. Т. Шевченка. У 1994 році був керівником виборчої кампанії кандидата в президенти Л. Кучми, у 1994-1996 роках – керівником адміністрації Президента України, членом Конституційної комісії від Президента України. Член Ради національної безпеки при Президентові України. Доктор історичних наук.

Міністер внутрішніх справ Юрій Смірнов народився у 1948 році в місті Буй Костромської области Російської Федерації. У 1970 році закінчив Харківський юридичний інститут. У травні 1997 року призначений заступником міністра внутрішніх справ України у південно-східньому реґіоні, у березні 2001 року – міністром внутрішніх справ України.

Міністер аґґрарної політики Сергій Рижук (Аґрарна партії України) народився у 1950 році в с. Чуднів Житомирської области. У 1973 році закінчив Житомирський сільськогосподарський інститут. З 1996 року – помічник Президента України, заступник міністра аґрарної політики України, державний секретар міністерства аґрарної політики України, з квітня 2002 року – міністер аґрарної політики.

Міністер екології та природних ресурсів Василь Шевчук (Народно-демократична партія) народився у 1954 році в с. Андрієвичі Житомирської обл., у 1998-2000 рр. був міністром охорони навколишнього природного середовища і ядерної безпеки України.

Міністер економіки та з питань европейської інтеґрації Валерій Хорошковський („Трудова Україна") народився у 1969 році в Києві, закінчив Київський університет ім. Т. Шевченка. З 1997 року – помічник прем'єр-міністра України, заступник голови Верховної Ради з питань бюджету, з серпня цього року – перший заступник голови адміністрації Президента України.

Міністер закордонних справ, член Ради національної безпеки і оборони Анатолій Зленко народився у 1938 році в містечку Ставище Київської области, закінчив Київський університет ім. Т. Шевченка, працював у відділі міжнародних організацій МЗС України. З жовтня 1983 року – на дипломатичних посадах. Від жовтня 2000 року – міністер закордонних справ України.

Міністер з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Григорій Рева („Народовладдя"), очолював департамент пожежної безпеки міністерства внутрішніх справ.

Міністер культури і мистецтв Юрій Богуцький (Народно-демократична партія) народився у 1952 році в с. Миколаївці, Херсонської области, закінчив Київський інститут культури, працював другим секретарем Ленінського райкому Компартії України у Києві, заступником міністра культури України.

Міністер оборони Володимир Шкідченко народився у 1948 році в м. Чита. Закінчив Одеське вище артилерійське командне училище, Військову академію ім. М. Фрунзе, Військову академію Генерального штабу Збройних сил СССР. З 1998 року – начальник генерального штабу Збройних Сил України, перший заступник міністра оборони України. Від 12 листопада 2001 року – міністер оборони.

Міністер освіти і науки Василь Кремінь (СДПУ(о), народився у 1947 році в с. Любитове Сумської обл., працював в ЦК Компартії України У 1991-1992 рр. – заступник директора Інституту соціяльно-політичних досліджень Російської академії наук (Москва), потім – заступник директора та завідувач відділу Національного інституту стратеґічних досліджень, керівник управління внутрішньої політики адміністрації Президента України. З 1999 року – міністер освіти і науки України. Президент Академії педагогічних наук України. Доктор філософських наук.

Міністер охорони здоров'я Андрій Підаєв („Народовладдя") народився у 1961 році в Симферополі, закінчив Кримський медичний інститут. З 1995 року – міністер охорони здоров'я Криму, доктор медичних наук.

Міністер палива та енерґетики України Сергій Єрмілов („Демократичні ініціятиви") народився у 1958 році в Казахстані, закінчив Київський політехнічний інститут, Національну академію управління. Від 1999 року – перший заступник міністра енерґетики України, радник прем'єр-міністра, міністер палива та енерґетики.

Міністер праці та соціяльної політики Михайло Папієв народився в 1960 році, народний депутат, обраний у Верховну Раду за списком СДПУ(о), член комітету з питань екологічної політики, природокористування і ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Міністер промислової політики Анатолій М'ялиця („Трудова Україна") народився у 1940 році в Читинській обл., Російської Федерації. Закінчив Харківський авіяційний інститут, працював першим секретарем Харківського обласного комітету КП України, генеральним директором авіяційного підприємства, був довіреною особою кандидата у президенти Л. Кучми. Герой України. Член КПРС з 1962 року.

Міністер транспорту, генеральний директор Укрзалізниці Георгій Кирпа (СДПУ(о), народився у 1946 році в с. Клубівці Хмельницької области. Закінчив Харківський інститут інженерів залізничного транспорту. Від 1993 року – начальник Львівської залізниці, генеральний директор Укрзалізниці. Герой України.

Міністер юстиції Олександер Лавринович народився у 1956 році в Овручі Житомирської области, закінчив факультет фізики Київського університету ім. Т. Шевченка, Національну юридичну академію України ім. Ярослава Мудрого. Колишній член Цетрального проводу Народного Руху України. У 1994-2001 рр. – народний депутат України, заступник голови комітету Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи.

За матеріялами ЗМІ

„Влада сьогодні міцна, як ніколи"

Віктор Медведчук, глава Адміністрації Президента України:

„На тлі фактичного припинення існування акції „Повстань, Україно!" призначення В. Януковича означає перемогу пропрезидентських сил у внутрішній політиці. Якщо губернатори й інші чиновники не керуватимуть ситуацією з покращання умов для роботи підприємств малого і середнього бізнесу, якщо не вестимуть боротьбу з корупцією, винних зніматимуть із посад. Влада очищатиметься від тих представників, які заважають їй бути відкритою й ефективною".

Підписання угоди Україна – НАТО та візиту Президента Леоніда Кучми до Праги Віктор Медведчук вважає зовнішньополітичним успіхом України.

З газети „День", 27 листопада.

Папа Іван Павло II прийняв Президента України

Папа Іван Павло II і Президент України Леонід Кучма у Ватикані 28 листопада 2002 р.
Фото УНІАН

РИМ. – 28 листопада відбулась зустріч Папи Івана Павла II з Президентом України Леонідом Кучмою. Після короткої розмови в бібліотеці Ватикану, Іван Павло II подарував українському Президентові набір медальйонів зі зображеннями римських первосвящеників. Л. Кучма подарував Іванові Павлові II пам'ятний знак зі зображенням Львівського собору св. Юра – на згадку про відвідання України в 2001 році.

Папа Іван Павло II розглядає Україну як невід'ємну складову частину спільної нової Европи, і сказав це під час розмови з Л. Кучмою, повідомила прес-секретар Президента України Олена Громницька. За її словами, Іван Павло II побажав Л. Кучмі та Україні „сміливих реформаторських перетворень в напрямку ЕС". Президент України поінформував Папу про ситуацію в Україні.

УНІАН

30 листопада 142 новобранця Київського окремого аварійно-рятувального загону Військ цивільної оборони Міністерства з надзвичайних ситуацій прийняли присягу на вірність народу України. Тільки за 10 місяців року особовий склад частини 25 разів залучався до усунення наслідків надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру, 133-ох розмінувань. На фото: новобранець Олексій Клименко приймає присягу. *Фото УНІАН*

АМЕРИКА І СВІТ

Війна з Іраком не є неминучою

БАГДАД, Ірак. – Відновивши в останній тиждень листопада перевірку збройних програм в Іраку, інспектори ООН передусім намагаються з'ясувати ситуацію щодо іракської програми виготовлення ракет „Скад". Згідно з правилами ООН, Ірак може володіти тільки ракетами близької дії, тим часом нещодавно уряд Англії оприлюднив документи, з яких випливає, що Ірак має щонайменше 20 ракет „Скад", набагато потужніших, аніж дозволено. Після обстеження секретного підприємства у Багдаді, де іракці виготовляли системи контролі для „Скадів", інспектори ООН перевірили один з президентських палаців Садама Гусейна. Оскільки режим Гусейна покищо не обмежує дій інспекторів, то заступник секретаря Департаменту оборони США Пол Вулфовіц напередодні своєї візити до Туреччини запевнив, що війна з Іраком не є неминучою, поки є можливість вживати мирних засобів.

Москва хоче зблизитися з Пекіном

ПЕКІН. – У перший день грудня президент Росії Владімір Путін розпочав офіційну візиту до Китаю – першу від часу зміни китайського керівництва. У спільній китайсько-російській декларації В. Путін і Цзян Цземінь закликали США і Північну Корею нормалізувати дипломатичні взаємини і домогтися перетворення Корейського півострова в без'ядерну зону. В. Путін мав також зустріч з Ху Цзінтао, який тепер очолює Комуністичну партію Китаю. У багатьох повідомляннях підкреслюється думка, що Росія намагається зблизитися з Китаєм, щоб створити противагу домінуванню Вашинґтону у важливих міжнародних справах.

Нове свідчення проти С. Мілошевича

ҐАҐА, Голяндія. – 2 грудня на судовому засіданні Міжнародного трибуналу для колишньої Юґославії свідок, засекречений під кодовою назвою „С-061", ствердив, що екс-президент Юґославії Слободан Мілошевич є головним винуватцем війни в цій балканській країні. С. Мілошевич свідомо провокував виступи сербів проти влади республіки, а відтак вводив у зону конфлікту юґославські війська. Метою цієї політики було приєднання до Сербії хорватських і боснійських територій, населених сербами. Свідок „С-061" повідомив, що в 1991-1995 роках він був одним з головних організаторів сербського опору в Хорватії і зустрічався з С. Мілошевичем понад тридцять разів, тому має всі підстави звинувачувати С. Мілошевича у військових злочинах.

О. Лукашенко не втомився бути президентом

МІНСЬК, Білорусь. – Президент Білорусі Олександер Лукашенко готовий у 2006 році втретє кандидувати на найвищий в державі пост. Про це він повідомив 30 листопада, виступаючи перед студентами Білоруського державного економічного університету. „Ваші оплески я сприймаю як схвалення мого рішення", – сказав О. Лукашенко, хоч і в Білорусі, і поза нею його президентство оцінюється, як антидемократичний, диктаторський режим.

Терористи обстріляли пасажирський літак

МОМБАСІ, Кенія. – 28 листопада в Кенії терористи обстріляли ізраїльський пасажирський літак „Боїнґ-757" під час злету з летовища Момбасі, використавши при цьому російські переносні зенітно-ракетні комплекси „Стріла СС-16". Слідчі мають докази, що злочинці належать до терористичної організації „Аль-Кайда". На щастя, жодна з двох ракет не досягнула цілі. В наступні декілька днів кенійська поліція затримала 12 осіб, яких підозрюють у причетності до цього обстрілу, а також до вибуху у той самий день в готелі „Парадіз Момбаса", під час якого загинуло троє ізраїльтян, три терористи-смертники, дев'ять місцевих мешканців, а 60 осіб було поранено.

Данія відмовилася видати Росії А. Закаєва

КОПЕНГАҐЕН, Данія. – 30 жовтня, через декілька днів після того, як озброєні чеченці захопили московський театр і взяли в закладники близько сім сотень людей, данська поліція затримала в Копенгаґені чеченського посланця Ахмеда Акаєва, який приїхав у Данію на конґрес чеченської діяспори. Росія негайно надіслала Данії офіційну вимогу видати А. Закаєва, як одного з терористів. 4 грудня данське міністерство юстиції остаточно відкинуло цю вимогу і звільнило А. Закаєва з-під варти, заявивши, що Москва не подала переконливих доказів для екстрадиції.

„Дивний" замах на С. Ніязова

АШГАБАТ, Туркменістан. – Генеральний прокурор Туркменістану 4 грудня заявила, що у спробі замаху на життя президента країни Сапармурата Ніязова брали участь найманці з Туреччини і Чечні. За словами прокурора, кожному з них було обіцяно по 25 тисяч долярів у разі вбивства С. Ніязова. Головним організатором замаху названо колишнього міністра закордонних справ Бориса Шіхмурадова, який перебуває на вигнанні. 25 листопада на авто президента С. Ніязова, який у супроводі авт охоронців їхав до праці, було відкрито вогонь з вантажівки „КамАЗ". С. Ніязов не постраждав, а нападникам вдалося втекти. Наступного дня влада розпочала арешти, затримавши понад 100 осіб. Тим часом опозиція є певна, що С. Ніязов інсценізував замах на себе, щоб підвищити власний авторитет.

За матеріялами ЗМІ

У Верховній Раді...

(Закінчення зі стор. 1)

Голова Державного комітету інформаційної політики **Іван Чиж** не виконав своєї обіцянки розповісти під час парляментських слухань про факти переслідування журналістів. Під час п'ятихвилинної промови у Верховній Раді І.Чиж розповів лише про необхідність поширювати чужоземне мовлення України на інші держави.

Дмитро Табачник заявив, що в Україні де-юре цензури у ЗМІ не існує, але зазначив, що суспільство ще недосконале і не вироблено усіх застережень і противаг, які б „утримували і владу, і пресу від намагання порушити законодавство". На думку Д. Табачника, цензура існує у всіх цивілізованих країнах світу. Віце-прем'єр сказав, що прямий тиск держави на недержавні ЗМІ практично неможливий згідно зі законодавством, але „соціяльна практика інколи демонструє протилежне". В Україні, сказав він, спостерігається упереджене ставлення судових органів до ЗМІ. Він назвав також проблемою непрофесійність деяких журналістів. Віце-прем'єр зазначив, що професія журналістів є однією з найбільш небезпечних.

Генеральний прокурор України **Святослав Піскун** заявив, що його відомство обов'язково відреагує на офіційну заяву про існування цензури. Він повідомив, що Генпрокуратурою з 1996 року розслідувалося шість справ про вбивства журналістів, пов'язаних з їхньою професійною діяльністю. Впродовж 2001-2002 рр. Генпрокуратура порушила 130 кримінальних справ за фактами злочинів, скоєних проти журналістів. Однак більшість цих злочинів, за словами Генпрокурора, не стосуються професійної діяльности журналістів. С. Піскун повідомив, що експертизу „таращанського тіла" буде проведено у Швайцарії в середині січня.

Уповноважений Верховної Ради з прав людини **Ніна Карпачова** стверджує, що у Криму на головному редакторові газети „Евпаторийская неделя" Володимирові Лутьєву відпрацьовувався новий метод боротьби зі свободою слова, при якому б, не вбиваючи, знищували журналістів. За словами Н. Карпачової, яка особисто відвідала В. Лутьєва в ізоляторі, грубо принижувалась його людська гідність.

Головний редактор інформаційного агентства УНІАН **Олександер Харченко** заявив, що „приручення" аґентств є останнім штрихом до несвободи ЗМІ. До останнього часу інформаґентства залишалися чи не єдиною категорією ЗМІ, де зберігався реальний плюралізм думок. Однак для сьогоднішніх „архітекторів" свободи слова в Україні це неприйнятно, й останнім часом аґентства відчули пильну увагу до себе. Журналісти УНІАН активно виступили проти таких підходів. У відповідь на це новий керівник набирає „нових людей, які беззастережно виконують його розпорядження". Тепер аґентство може під різними приводами відмовити опозиційним політикам у проведенні прес-конференцій, на стрічці може з'явитися інформація з посиланням на анонімне джерело, де будуть вміщені найбрудніші звинувачення на адресу тих, хто заважає певним політичним силам.

Перший заступник голови парляментського комітету з питань свободи слова та інформації, колишній член фракції Бльоку Юлії Тимошенко **Сергій Правденко** переконаний, що в разі приходу до влади нинішніх „опозиціонерів" (КПУ, СПУ, БЮТ) питання про свободу слова буде знято з порядку денного, бо самої свободи не буде.

Дмитро Табачник у заключному виступі запропонував створити спеціяльну робочу групу для напрацювання змін до законодавства, що регулюватиме відносини в інформаційній галузі.

Олександер Зінченко у заключному слові заявив, що незалежність засобів масової інформації може бути реалізована лише у компромісній взаємодії журналістів, власників ЗМІ, влади та громадських інституцій. О. Зінченко нагадав, що законодавством забороняється цензура як контроля за ідеологічним змістом видань, передач, але на це питання слід дивитися ширше. Вплив і контроля владних, фінансових та громадських інституцій є невід'ємною складовою процесу інформаційного виробництва на всіх його стадіях. Абсолютно неприпустимими є заходи адміністративного та податкового тиску на ЗМІ. На ширший плян має вийти суспільна контроля через попит на інформаційну продукцію.

УНІАН

Самоцензура і „чорні списки"

Практично дві третини журналістів (64.7 відс.) визнають існування політичної цензури в Україні. Про це свідчать дані соціологічного опитування, проведеного Українським центром економічних і політичних досліджень 12-16 листопада. В опитуванні брали участь 727 журналістів, які представляють центральні, обласні, районні і місцеві засоби масової інформації у всіх областях України, Криму, Києві та Севастополі. Ще 21.5 відс. опитаних журналістів вважають, що цензура „швидше існує"; 6.1 відс. схиляються до думки, що „швидше не існує"; 3.1 відс. опитаних стверджують, що „політичної цензури в Україні не існує", 4.6 відс. респондентів не визначилися з відповіддю. Таким чином, близько 90 відс. журналістів переконані в існуванні політичної цензури.

Експерт центру Юрій Якименко повідомив, що кількість журналістів, які робили спроби боротися з політичною цензурою, вже перевищила 40 відс., є підстави сподіватися на подальшу активізацію боротьби проти цензури. Більшість (61.6 відс.) українських журналістів особисто стикалися з проявами політичної цензури. Найпоширенішою формою політичної цензури є „самоцензура журналістів, викликана побоюванням негативних наслідків публікації тих або інших матеріялів". Опитані журналісти стикалися з вилученням редактором небажаних з політичного погляду фраґментів з авторського матеріялу, редагуванням, яке істотно змінює політичні акценти, проведенням „роз'яснювальних бесід" із журналістами, в яких висловлюються побажання стосовно необхідного характеру висвітлення політичних подій.

Повністю результати опитування опубліковано в журналі „Національна безпека й оборона", ч. 11.

З газети „День", 4 грудня

УВАН - Україна: спільні проєкти, спільні здобутки

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Нещодавно в стінах Національного музею Тараса Шевченка, що на бульварі його імені в Києві, відбулися дві знаменні події: презентація тому праць Михайла Драй-Хмари, який, як відомо, належав до п'ятірного грона „Нездоланних співців" – неоклясиків. Його доля трагічна – загинув у сталінських концтаборах, безневинний і нескорений. На цю презентацію приїхав з США його внук, філософ Микола Ашер. Даний том раніше не публікованих праць М. Драй-Хмари унікальний ще й тим, що в ньому вперше вміщена слідча справа щодо видатного вченого, поета, перекладача, а також щоденник М. Драй-Хмари та його листи з концтаборів до рідних.

Саме завдяки співпраці Української Вільної Академії Наук в Нью-Йорку та Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України і з'явилася друком ця книга. І на її представленні в музеї зі словом-привітанням виступив президент УВАН професор Олекса Біланюк.

Буквально через два тижні в Національному музеї Т. Г. Шевченка відбулася друга важлива подія – представлення тому літературно-критичних статтей видатного літературознавця Григорія Костюка, який, на жаль, не дожив 22 дні до свого 100-річчя. На цій презентації також був присутній президент УВАН проф. О. Біланюк, і це не є простий збіг обставин, бо обидві згадані праці видані завдяки фінансовій допомозі з боку УВАН, що, в свою чергу, є наслідком вже більш ніж п'ятирічної співпраці українських наукових центрів США з науково-дослідним інститутом НАН України – Інститутом літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Ми назвали тільки два цих факти, які свідчать, що співпраця УВАН і НАН України вийшла на якісно новий, справді результативний рівень.

1 грудня у приміщенні УВАН відбулася наукова конференція, присвячена пам'яті Григорія Костюка. Для участи в ній прибули з України директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка, депутат Верховної Ради професор Микола Жулинський та генеральний директор Національного музею Тараса Шевченка, завідуючий Відділом рукописів Інституту літератури Сергій Гальченко. І знову ж це не є випадковістю, бо проф. Жулинський написав передмови до обидвох цих видань наукової спадщини М. Драй-Хмари і Гр. Костюка, а С. Гальченко упорядкував і прокоментував їх.

Але не тільки ці дві книги свідчать про активну наукову співпрацю українїстів США і України. Читачі, ми певні, знають, що в рамках угоди про співпрацю УВАН та Інституту літератури НАН України з'явилися такі спільні видання, як епістолярій Михайла Грушевського і його літературна спадщина, спогади Олександра Барвінського, підготовлено до друку 3-ій том щоденника Володимира Винниченка, його публіцистика. Вчені України тепер активно працюють над архівами, які зберігаються в УВАН і НТШ-А.

Для наукового Києва вже звично бачити у своєму колі не тільки проф. Олексу Біланюка, але й проф. Любомира Винара, який, як відомо, є одним з найавторитетніших дослідників спадщини Михайла Грушевського; д-ра Євгена Федоренка, котрий багато зусиль докладає до оздоровлення мовної ситуації в Україні, д-ра Ларису Онишкевич, д-ра Мирославу Знаєнко, д-ра Анну Процик, д-ра Марту Тарнавську, Миколу Французенка та багатьох інших вчених, які проживають у США і працюють в ім'я української науки, мови, культури.

Вище згадана угода про співпрацю між УВАН і НАН України передбачає й багато інших цікавих наукових проєктів, отож є всі підстави сподіватися ще більших успіхів. Їм сприятиме також і та обставина, що Верховна Рада прийняла дуже конструктивний закон „Про видавничу діяльність", згідно з яким вся українська книга повною мірою звільняється від оподаткування. Отже, видавання тих архівних матеріялів, які зберігаються в УВАН, НТШ-А та інших центрах за межами України, відтепер здійснюватиметься ще активніше і ефективніше. Наприклад, архів Володимира Винниченка містить ще багато раніше не публікованих матеріялів, які, згідно зі заповітом його дружини Розалії Яківни, мають бути передані до України.

– Маючи такого партнера, як Інститут літератури імені Шевченка, ми можемо здійснити дуже багато корисних проєктів, – говорить проф. Біланюк. – Але УВАН підтримує не менш плідні науково-творчі зв'язки й з іншими науковими установами України, наприклад, з Інститутом української мови НАН. Ми спільними силами видаємо матеріяли до словника української мови Євгена Тимченка з 1890-их років. Вони лежали у сховищах до початку 20-их років XX сторіччя, коли умови недовгої українізації дозволили видати перший том цього цінного словника. Відтак підготовлені тоді матеріяли знову опинилися у сховищах, аж до 90-их років. І ось тепер ця праця, нарешті, увійде в науковий обіг і буде солідною підставою для подальшого творення „Історичного словника української мови". Ми також співпрацюємо з Інститутом етнографії НАН у проєкті видання „Української етнографічної енциклопедії". Маємо творчо-видавничі зв'язки з Інститутом історії, Інститутом математики. Словом, ми, уванівці, від усієї душі радіємо з цієї спільної з Україною діяльности, бо разом можна здійснити набагато більше, ніж поокремо.

П. Ч.

Варшавські мелодії: „Партія вільних демократів"

Вже кілька років проводиться українсько-польський міжпарляментський форум „Европейські устремління України". 22 листопада у Варшаві, день після закриття зустрічі НАТО у Празі і день після того, як Верховна Рада України затвердила Віктора Януковича новим прем'єр-міністром, відбулася чергова зустріч польських і українських депутатів. Цій темі присвячена стаття Юлії Михайленко в „Українській правді" (з 26 листопада), уривки з якої пропонуємо нашим читачам.

За польською традицією, прийнято звертатися до людини з врахуванням найвищої посади, яку їй доводилося посідати. І тому Віктор Ющенко, приїжджаючи в Польщу, знову стає „головою уряду", а Іван Плющ – маршалком (тобто головою) парляменту.

Міжпарляментська конференція мала стати продовженням жовтневого „круглого столу" під патронатом Олександра Кваснєвського, – зустріччю за одним столом українських і польських парляментаріїв для обговорення перспектив європейської інтеґрації України. Але вийшло не зовсім так, як плянувалося, – головною темою дводенних дискусій виявилася, і це – прородна річ, внутрішня ситуація в Україні, а спілкуватися з польськими колегами приїхали представники тільки частини Верховної Ради – від „Нашої України", „БЮТ", СПУ. Пропрезидентські фракції на конференції були представлені мінімально – від „Демократичних ініціятив" був новоявлений „антикучміст" Іван Плющ, від „Трудової України" – Сергій Бичков, якому, за словами І. Плюща, належить сакраментальна фраза: „До Варшави приїхали тільки ті, кому в Україні нічого ділити". До останнього моменту очікувалося, що на конференцію приїдуть й інші представники президентської більшости, однак ані соціял-демократи (в особі Леоніда Кравчука), ані „Реґіони України" до Варшави не дісталися. Поляки були, м'яко кажучи, збентежені „неуважністю" з боку депутатів, адже про конференцію повідомлялося досить давно.

В результаті міжпарляментська зустріч практично перетворилася в бенефіс опозиції і тих, що до неї пристають. Втім, як відзначають експерти, для українського політикуму навіть такий формат приніс значну користь – чи не вперше опозиція змінила жанр гасел (зокрема „Кучму – геть!") на змістовнішу дискусію. і йшлося не тільки про проблеми з владою, але й про помилки опозиції.

Несподіванкою для присутніх став різкий виступ колишнього голови Верховної Ради Івана Плюща, який висловив переконання, що в Україні розгортається не криза влади (оскільки всі інститути влади працюють), а криза її конституційного устрою, а також криза виконання носіями влади своїх функцій. „В Україні численний інститут президентства думає, що він створений тільки для того, щоб „питати", а організовувати й відповідати повинні інші", сказав І. Плющ. „До нашого шановного Президента дійшло, що політична система себе вичерпала, і потрібно, щоб Президент керував, а парлямент з урядом відповідали", – продовжив він.

В можливість створення в Україні „коаліційного уряду" І. Плющ не вірить: „Про який коаліційний уряд можна сьогодні говорити? Це ж використання европейської термінології, непридатної сьогодні в українській реальності". У пошуках виходу з цієї кризи І. Плющ повернувся до своєї давньої ідеї: „Без формування могутньої центристської або правоцентристської партії в Україні зробити якісь зміни неможливо". Він навіть запропонував свій варіянт назви для цього партійного новотвору – „Партія вільних демократів", натякаючи на неймовірну кількість „демократів", що склалися у президентську більшість.

Юлія Тимошенко свою доповідь присвятила промахам і помилкам „антикучмістів" за останній рік. „Опозиція сильна, – сказала Ю. Тимошенко, – оскільки їй співчувають близько 70 відсотків населення. Але в той же час вона слабка, бо стратегічно неорганізована і не робить адекватних дій". Перша помилка опозиції – не змогли максимально консолідуватися перед виборами. Опозиційні сили повинні були стати центром тяжіння, щоб перемогти в мажоритарних округах, щоб люди відчули, що прийшла нова сила. „Ми цього не зробили, йшли окремо й тепер маємо більшість Президента у парляменті", – вважає вона.

Другу помилку опозиціонери зробили після виборів: „Ми зовсім неправильно зорієнтувалися після приходу в парлямент. Маючи в перші кілька тижнів у своєму розпорядженні 232 голоси, ми повинні були відкласти переговори з владою. І зараз ми продовжуємо робити цю помилку – опозиція повинна бути разом. І від неї повинний йти один кандидат в президенти", – говорить Ю. Тимошенко.

Ще більші проблеми у стані опозиції бачить політичний координатор „Нашої України" Роман Безсмертний. За його словами, нинішня проблема політичного й державного менеджменту породжена відсутністю національної еліти, що позначається не тільки на нинішній владі, але й на опозиції. До влади приходять люди, що взагалі не розуміють, що таке влада, як формується опозиція, як виникають політичні партії і яку ролю вони грають".

Пропозицію І. Плюща про створення партії Р. Безсмертний назвав можливою, але тільки як тактичний інструмент. Вона відіграватиме ролю обслуговування певної політичної кандидатури або груп. „Відсутність еліти паралізує послідовний розвиток нації", – говорить він. – „Тому чи не єдиний спосіб проведення реформ в Україні – це інтеґрація в Европу".

Стратегія Л. Кучми перемагає

Листопад став переломним у вирішенні ряду проблем нинішнього керівництва України як на міжнародній площині, так і у внутрішній політиці. Проведена у вересні комуністами і соціялістами акція „Повстань, Україно!" не дістала належної підтримки населення і не привела до якихось відчутних змін на рівні керівництва, зате виявила організаційну недолугість самої опозиції. Викликані фонозаписами Миколи Мельниченка підозри у продажу українських радіолокаторів Іракові теж не обернулися гучним викриттям, а тільки дали можливість окремим спецслужбам глибше зазирнути у нетрі оборонної промисловости України. І незважаючи на міжнародну критику, Л. Кучма поїхав до Праги на зустріч НАТО.

Також у листопаді в Києві зформовано уряд на основі дев'яти пропрезидентських фракцій як уряд солідарної відповідальности. Цей захід дає можливість Президентові перекласти на міністрів усі можливі соціяльні докори населення.

У новому уряді фактично не видно діячів, які відстоювали б національну ідею, бо вони походять з теренів Росії, Криму, центральної і східньої України, мають переважно не гуманітарну, а технічну освіту, деякі з них працювали на відповідальних посадах комуністичних структур, навіть безпосередньо у Москві. Це дозволяє очікувати дальшого зближення з Росією, на заваді якому досі стояли діячі прозахідньої орієнтації. Такий уряд відповідає і стилю праці самого Л. Кучми, котрий раніше був директором великого підприємства і звик до контактів і звичаїв, прийнятих у директорському середовищі.

Леонід Кучма не забув, що у 1993 році, коли він оголосив про початок реформування економіки, комуністи за давньою більшовицькою традицією підняли проти нього шахтарів – далекі від високих технологій і легкі до бунту верстви робітництва. Тоді Л. Кучма був змушений піти у відставку. Тепер „донецька команда" нового прем'єра В. Януковича стане „військом президента", його союзницею. Водночас небезпечний у політичних ігрищах Віктор Ющенко, фракція якого не спромоглася стати вагомою силою у парляменті і не ввійшла до опозиції, опинився у певному вакуумі перед наступними виборами президента. Не пройшли випробування на посаду можливих кандидатів у президенти Олег Дубина, Анатолій Кінах, ще не втратили надії Микола Азаров, Віктор Медведчук, але Віктор Янукович дістав найвідчутніший шанс у цій боротьбі. На нього тепер дивляться, як на діяльного виконавця економічних реформ. Вочевидь, він і буде ним, але марно вважати, що у економічній діяльности його кабінету щось важитиме національна ідея. Настали часи прагматичного урядування далеких від політичних ідеалів нових підприємців, які робитимуть ставку тільки на економічні вигоди, звідки б вони не очікувалися. Державна влада для них – лише засіб виконання своїх намірів. Тому поряд з проросійським курсом України буде збережений і курс на Захід, без якого годі й мріяти про прибуткове підприємництво.

У вересні чимало політиків, а за ними і засобів масової інформації поспішили зі заявами про закінчення президентського правління Л. Кучми. Але сам Л. Кучма далекоглядно мовчав, не вихоплювався з заявами, зберігав удаваний спокій, а сам провадив політичну гру з Верховною Радою, її фракціями і партіями, яка забезпечила йому нинішній успіх. Стратегія Леоніда Кучми перемогла.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про власний день народження

Скільки то разів у житті мені довелося пригадувати так добре знані слова Максима Рильського з вірша „На власний день народження", а з кожним роком щораз частіше повторювати його слова: „Але так хотілось би спочатку і, признаться щиро, – без кінця"...

Не думалося, що на „власний" 85-ий день народження зустріне мене така зворушлива і повна значення несподіванка, а радше несподіваний подарунок, що його придумали мої близькі в Америці, спільно із тими, що зі Львова. Правда, нелегко придумати подарунок для когось, що є вже в такому „поважному" віці. І тому про цей надзвичайний подарунок хочеться розповісти своїм вірним читачам та відкрити цю досить таки приватну таємницю.

Мої близькі, добре розуміючи моє особливе ставлення до Львова, постановили зробити такий подарунок, що не минеться, не викинеться, не буде тільки на сьогодні, але назавжди.

Коли мені вручили ікону Богоматері з дитятком, тобто її копію, то пояснили, що для мене, в мою пам'ять відновлюється одна із ікон XVII сторіччя, яка вже у січні 2003 року буде виставлена в Національному музеї у Львові із відповідним підписом. Це одна із старовинних ікон зі збірки музею, заснованого на початку минулого століття Митрополитом Андреєм Шептицьким. Вона є частиною великого проєкту реставрації знищених часом і війною ікон, а працю взяли на себе співробітники Львівського філіялу національного науково-дослідного реставраційного центру України, при допомозі Благодійного фонду „Збереження історико-архітектурної спадщини Львова". Тепер триває праця з відновлення пам'яток сакрального мистецтва, а завдяки саме моїм близьким відновлюють цю ікону Богоматері з XVII сторіччя.

Вона вже в січні 2003 року знайде місце у виставці Національного музею у моєму улюбленому родинному місті Львові.

Чи можна уявити собі кращий подарунок на „старість літ"? Як добре тепер думати, що коли прийде час і мене не стане, залишиться слід по мені біля цієї ікони, яку відновлено і виставлено у музеї завдяки стараннbackward та даткам найближчих.

Є різні подарунки, що їх дарується чи отримується.

Є різні способи виявити свою любов і пошану.

Є різні способи відзначати день народження.

Такого, однак, зворушливого та повного значення і любови подарунку не отримаєш часто, і тому я особливо щаслива, що мені припав такий саме подарунок і що я можу поділитися його задумом та значенням із читачами О-КИ.

Може, робіть такі ж подарунки близьким вам людям? Прочитайте внизу статтю Андрія Салюка і зробіть добро своїм рідним і Україні.

О-КА

Реставрація старовинних ікон

8 січня 2002 року у приміщенні Національного музею у Львові розпочалась акція „Лики святих" – із залученням мешканців Львова до участи у реставрації старовинних ікон зі збірки музею, заснованого на початку минулого століття Митрополитом Андреєм Шептицьким. Ініціяторами акції виступили Національний музей у Львові, Благодійний фонд „Збереження історико-архітектурної спадщини Львова" та фірма „Рамар".

Акція була підтримана громадою, яка склала пожертви на реставрацію трьох ікон.

Відреставровані коштом громадськости, а властиво, навіть відроджені ікони були представлені на огляд громади 30 квітня, напередодні Великодніх свят, у приміщенні Національного музею.

Список імен усіх благодійників, які зробили датки на реставрацію цих ікон, відтепер завжди буде супроводжувати їх на виставках, в експозиції, у каталогах.

Але акція продовжується. Разом із відреставрованими були представлені наступні ікони, що потребують реставрації. Вони теж знайшли своїх меценатів.

Співробітники Львівської Богословської академії висловили бажання взяти під власну опіку і від колективу профінансувати реставрацію однієї з ікон збірки. Відтепер ще одна ікона сімнадцятого століття – „Стрітення" із села Вороблячин буде реліквією академії у збірці Національного музею. На реставрацію ще двох ікон були зібрані кошти від львівської громадськости.

Національний музей, Благодійний фонд та фірма „Рамар" запрошують 8 січня 2003 року до музею оглянути результати важкої, але такої необхідної праці над збереженням наших ікон. Організатори висловлюють глибоку вдячність усім, хто долучився та підтримав надзвичано складну і водночас дуже важливу справу – повернення із небуття нашої культурної спадщини, а також відродження благородної традиції меценатства.

Ваші відгуки, побажання чи запитання чекаємо на адресу: Україна, 79006, Львів, а/с 11048, Благодійний фонд „Збереження історично-архітектурної спадщини Львова", тел.-факс (0322) 975-852.

Андрій Салюк,
президент фонду

Шановні читачі!

Редакція „Свободи" ще раз нагадує, що редаґування і відповідне скорочення статтей та листів є правом усіх періодичних видань, тому статті і матеріяли, що супроводжуються категоричною вимогою не редагувати їх текст, не будуть схвалені до опублікування.

Редакція також повідомляє, що надіслані до газети світлини чи малюнки стають власністю видання, зберігаються у його архіві і не можуть бути повернені авторам.

Редакція

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Обороняймо добре ім'я України

Події в Україні, які від довшого вже часу все більше занепокоюють нас, дійшли тепер до кульмінаційного пункту. Наслідком цього Україна може втратити довір'я у світовому співтоваристві.

Довідуємось з преси, що на Празькій зустрічі НАТО, 21 і 22 листопада, Україна мала б підписати спільний плян дій з альянсом. Цей плян пов'язаний з майбутнім членством України в НАТО. Однак Празька зустріч не дала Україні того, що могла дати, оскільки на поверхні лежить справа можливого продажу Україною „Кольчуг" до Іраку, невияснені й досі вбивства Г. Гонгадзе та інших журналістів, цензура в пресі та інші поважні хиби, у яких звинувачують високе державне керівництво, включно з Президентом Л. Кучмою. Провідники деяких західніх держав навіть не бажають зустрічатися з Президентом Л. Кучмою.

Міжнародний банк „Морган Чейс" назвав Україну міжнародно ізольованою, а МВФ, співпраця з яким є ознакою надійности, стримує кредити для України вже понад рік. Зменшилися також закордонні інвестиції. Беручи до уваги ще й багато інших негараздів в Україні, такий стан треба вважати дуже загрозливим.

Ми, українці, американські громадяни, пильно слідкуємо за подіями в Україні, беремо їх близько до серця.

Чи є якісь підстави чекати змін на краще? Мені здається, що це мрія стятої голови. Чиновники зовсім не зацікавлені у зміні на краще. Тому час вдарити у дзвін тривоги, вказати на небезпеку, яка загрожує Україні, і почати акцію, щоб повернути їй добре ім'я і честь.

Колишній президент США Ричард Ніксон, замішаний у „Вотергейті", хоч не відомо чи був безпосередньо винним, впав жертвою того скандалу. Однак, щоб не шкодити державі, він добровільно згодився залишити пост президента. Це був незвичайно болючий, але відважний чин державного мужа, який поставив добро держави понад все.

Чи чільні службовці українських державних установ здобудуться на такий крок? Якщо б вони пішли за добрим прикладом Ніксона, то засвідчили б свій патріотизм, своє розуміння, що „Патрія супрема лекс ест", добро держави – найвищий закон.

Нам у діяспорі не залишається нічого іншого, як створити Комітет для оборони доброго імені і чести України. В склад такого комітету увійшли б представники всіх українських організацій і установ. Завдання цього Комітету – обміркувати всі можливості змінити думку про Україну, оборонити її чесне ім'я і повернути їй повагу у світі. Для цього повинні активно контактувати з конгресменами і сенаторами, прихильними до України. Переконати їх, що, незважаючи на злі вчинки уряду і Президента України, треба боронити Україну. Ізоляція України була б незвичайно шкідливою, бо це означало б пхати Україну в обійми Москви. Діймо негайно!

Д-р Роман Барановський,
Кергонксон, Н. Й.

Пластуни були на Союзівці вже у 1952 році

О-КА у своєму фейлетоні „Про давню і вірну дружбу" („Свобода", 22 листопада) подає, що дружба між Пластом і Союзівкою розпочалася в 1963 році. Але пластуни користали з Союзівки від перших днів після її придбання.

У 1952 році відбувся там пластовий новацький табір „Діти матері природи". Комендантокою табору була пластунка-сеньйорка Поля Книш, а я був його бунчужним. Із виховників на тому таборі пригадую мого однокласника Юрка Українського, Дениса Беднарського, Ірка Ісаєва, Марту Доберчак (тепер Терлецьку) та вже тепер покійного Нюнька Титлу. Були й інші, але не збереглися в пам'яті. Табір відвідував тодішній предсідник УНСоюзу Дмитро Галичин (купував для дітей морозиво). Маю записану дату того табору – 5 липня – 2 серпня 1952 року.

Отже, дату початку співжиття Пласту зі Союзівкою треба пересунути на 11 років дозаду, на рік 1952-ий. Це було більше, ніж дружба. Це була любов із першого погляду.

Орест Гаврилюк,
Елкінс Парк, Па

„Радіо України" занепадає

Криза настала в мережах радіомовлення України. Демонтується обладнання для використання середніх та ультракоротких хвиль, не відновлюються релейні лінії, простоюють радіонадавальні центри, яким не виділяються гроші на ремонт і електроенергію, шириться „приватизація", де в програмах не почуєш жодного українського слова.

Все це відбувається в умовах посилення експансії російського радіо і телебачення. Всесвітня служба „Радіо України" несла програми на всі континенти на базі чотирьох радіонадавальних центрів з числом праці радіонадавачів 245 годин щодобово. Зі зменшенням фінансування почались випадання центрів через несплату грошей. У 2000 році число годин праці радіонадавачів зменшились до 114 щодобово, а у 2001 році програму зменшено до 71 годин щодобово. У 2002 році час дії радіонадавачів впав до 44 год. на добу. Припинено передачі на Північну Америку.

У листопаді діяльність „Радіо України" становила 24 год. праці радіонадавачів на добу (випромінюється одна хвиля) в напрямах Европа–Німеччина, Росія–Тюмень, Казахстан. В Україні україномовні програми цієї служби зникли, республіканська мережа зруйнована.

Ю. Саюк,
Німеччина

Поради росіян звучать, як ультиматум

Повідомлення і коментар про недавню поїздку Віктора Ющенка до Москви („Свобода" 25 жовтня, ч. 43) спонукає читача задуматися над цілим рядом серйозних питань й „аж просить" відповідного обговорення.

Подані в цьому коментарі погляди російського „експерта" Сергія Маркова, директора московського Інституту політичних досліджень, глибоко вразили мене і стривожили, бо знову продемонстрували, якою немилою є незалежна Україна в очах впливових росіян, яким нещирим є „визнання" росіянами української незалежности, з якою непошаною ставляться вони до української держави, української мови та культури, з якою арогантністю та нахабністю підходять до поладнання вигаданих ними ж самими українсько-російських „конфліктів".

С. Марков відразу надає своїм міркуванням антиукраїнський тон – заувагою про присутність „радикальних націоналістів" у складі парляментської фракції „Наша Україна". Яких „радикальних націоналістів" має він на увазі? Хіба тих, котрі хочуть чути українську мову в державних установах, у школах, на телебаченні, в пресі, в церкві та на вулицях України! Марков – один з тих росіян, котрі дуже „люблять Україну", тільки щоб вона не була українською.

Згідно з рекомендаціями Маркова, Віктор Ющенко чи будь-який український політик мусить задовільнити ряд „вимог" Москви до України, зокрема – визнання свободи інформації, в тому числі поширення російського телебачення й газет Україні, та надання російській мові офіційного статусу. Мовляв, якщо Віктор Ющенко виступить з пропозицією узаконити ці російські вимоги (правильніше було б назвати їх ультиматами), тоді він Росії сподобається і „всі проблеми відпадуть". Марков мовчить про інші „вимоги" до України, які напевно вже лежать у шухлядах президента Путіна, або які ще підготовляються різними „експертами" типу Маркова.

Скромні вимоги, які Марков ставить сьогодні до Віктора Ющенка, йдуть у напрямі повного заперечення української державности. Їхня очевидна ціль – втримати Україну як російську колонію, забезпечити перевагу всього російського в Україні.

Ми гордимося Україною, її військом, посольствами та іншими зовнішніми атрибутами державности. Зле тільки, що пам'ять у нас занадто коротка і ми вже забули науку зі сумної історії українсько-російських взаємин, забули деструктивну ролю української „отаманщини", не можемо або не хочемо бачити небезпеки, яка ще висить над українською державою.

Вже найвищий час припинити розпорошення українських державницьких сил між партіями, бльоками, „рухами" та „фронтами", час об'єднатися, час Верховній Раді зформувати не олігархічну, а віддану народові більшість, час українським політичним діячам перестати щонеділі літати до Москви, щоб там випрошувати „підтримку" проти своїх політичних опонентів в Україні.

Пам'ятаймо, що Москва століттями „думала" про Україну і добре вивчила, як використати свари між українцями в користь російської держави, на руйнацію української.

Ярослав М. Березовський,
Трой, Мишиґен

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Звіт Контрольної Комісії

Контрольна Комісія, згідно зі Статутом УНСоюзу, в період від 19 до 21 листопада, перевірила стан Українського Народного Союзу за перші дев'ять місяців 2002 року. Попередня контроля відбувалася від 23 до 25 квітня 2002 року. Плян праці Контрольної комісії складався з перевірки виконання резолюцій 35-ої Конвенції УНСоюзу, діяльности Фінансового та Організаційного відділів, видавництва УНСоюзу, господарського і фінансового стану відпочинкової оселі УНС Союзівка, який був перевірений д-ром Голубцем 18 листопада, та інших справ. Внаслідок здійсненої перевірки Контрольна комісія подає до відома наступне:

1. Резолюції 35-ої Конвенції УНСоюзу

Конвенція прийняла низку резолюцій, над якими працює Екзекутива. Їхній стан є такий:

Екзекутива, спільно з Комітетом для вдосконалення Союзівки, здійснила деякі покращання на Союзівці, включно зі змінами персоналу. Вони також запросили до помочі групу спеціялістів – для співпраці над дальшими удосконаленнями і змінами в користь клієнтів і Союзівки. Слід зазначити, що ці спеціялісти працюють без винагороди.

34-та Конвенція, яка відбулася в 1998 році в Торонто, затвердила злуку УНСоюзу з Українським Братським Союзом (УБС), крім зміни назви УНСоюзу. Конвенція УБС, що відбулася в червні ц. р., прийняла рішення проти злуки з УНСоюзу.

Делеґати 35-ої Конвенції погодилися зложити даток в сумі 35 дол. з їхньої дієти для Української Народної Фундації на користь Союзівки та пресового фонду „Свободи" і „Українського Тижневика". Це було виконано.

2. Фінансовий Відділ

За 9 місяців 2002 року оперативні втрати становили 354,625 дол. – в порівнянні з 193,790 дол. за 9 місяців 2001 року. Резерви УНСоюзу зменшилися на 917,000 дол. Головною причиною зменшення власної резерви були оперативні втрати і різні зміни у нарахуванні резерв.

Будинок Головної канцелярії УНСоюзу став прибутковим на суму 171,134 дол., тому що винайнято більшу частину приміщення, яку звільнила адміністрація УНС.

Контрольна комісія перевірила портфель інвестицій УНСоюзу і справу обману Йосифом Бінчаком, про що вже було детальне повідомлення в „Свободі" і „Українському Тижневику".

Контрольна Комісія УНСоюзу (зліва): д-р Олександер Серафин, д-р З. Голубець, Ярослав Завійський.

Фото: Р. Гадзевич

3. Організаційний Відділ

Згідно зі статистичними даними, у звітовому періоді 2002 року було продано 285 нових поліс на суму 6,283,000 дол. забезпечення. В цьому числі є 13 поліс, проданих в Канаді, на суму 193,000 дол. За цей самий час, одначе, загальна кількість активних поліс зменшилася на 1,699. З огляду на корисну відсоткову стопу, УНСоюз придбав вже цього року 48 пенсійних конт на суму 906,370 дол.

З кінцем вересня УНСоюз мав 202 відділи в Америці і 24 відділи в Канаді. Від часу Конвенції 1998 року 106 відділів приєднали по 4 або менше членів.

Оцінюючи працю поодиноких округ і відділових секретарів, відзначаємо, що Округа Північного Нью-Джерзі приєднала найбільше число членів, а саме 62, забезпечених на суму 2,288,000 дол. Головою цієї Округи є Головний радний Євген Осціславський. Друге місце зайняла філядельфійська Округа, придбавши 33 нових членів, забезпечених на суму 611,000 дол. Головою Округи є Головний радний Степан Гавриш. Третє місце в здобутку нових членів зайняла Округа Олбані, придбавши 31 нових членів, забезпечених на суму 880,000 дол. Головою Округи є Микола Філь.

Серед секретарів признання й подяка належить Любі Стрілецькій, яка придбала до 10-го Відділу 15 нових членів, забезпечених на суму 377,000 дол., тим самим зайняла перше місце. Друге місце зайняв Стефан Вох, придбавши 14 нових членів, забезпечених на суму 217,000 дол., а третє – голова Округи і секретар 13-го Відділу Микола Філь, приєднавши 13 нових членів, забезпечених на суму 615,000 дол.

4. Пресові органи „Свобода" та „Український Тижневик"

З кінцем вересня 2002 року кількість передплатників „Свободи" становила 6,867, кількість передплатників „Українського тужневика" становила 6,329. В порівнянні з кінцем 2001 року, число передплатників „Свободи" зменшилося на 286, число передплатників „Українського Тижневика" зменшилося на 275.

Дефіцит обох видань за 9 місяців 2002 року становив 175,757 дол. Для порівняння згадаймо, що за 9 місяців 2001 року він становив 86,455 дол. Причиною більшого дефіциту є зменшення передплатників і реклями в обох газетах. Згідно з бюджетом на 2002 рік, дефіцит обох видань не повинен перевищити 125,000 дол.

5. Союзівка

За 9 місяців 2002 року Союзівка втратила 479,871 дол. Минулого року за цей самий період втрати були менші на 18,000 дол. Помимо цього, що видатки зменшилися на 82,600 дол., прибутки були менші на 100,800 дол.

35-та Конвенція створила Комітет для вдосконалення Союзівки. Метою Комітету є зліквідувати потребу грошового асигнування оселі УНСоюзу і одночасно затримати її в українських руках, якщо можливо. Екзекутиві доручено забезпечити відповідними фондами діяльність Комітету на один рік.

Контрольна комісія рекомендує зробити певні зміни в бухгальтерії Союзівки і закупити комп'ютерну програму, яка допоможе це виконати.

6. Різне

Контрольна Комісія перевірила внутрішнє контролювання УНСоюзу, як також і залеглі зобов'язання та залеглу гіпотечну позичку та старання їх зліквідувати.

Перевірка не виявила жодних скарг чи судових справ, порушених проти УНСоюзу.

Контрольна Комісія:

д-р З. Голубець, голова,
Ярослав Завійський, заступник голови,
д-р Олександер Серафин, секретар

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Від Стрия до Сватова – одна Україна

Цього року д-р Богдан Боднарук з дружиною Вірою знову відвідав „Просвіти" в Україні – з рамени Товариства Української Мови (ТУМ-Чикаго), щоб на місці ознайомитися з їхньою працею. Ціль Товариства Української Мови Чикаго – допомогти Україні через „Просвіти" стати справді українською державою. Цьогорічні зустрічі координував Микола Нестерчук, відповідальний секретар центральної „Просвіти". Ось короткий звіт про ці відвідини.

Львів

Зустріч з активістами обласних „Просвіт" Львова, Тернополя та Івано-Франківська відбулася в колишньому „Народному домі". Львівську „Просвіту" очолює Ярослав Пітко, колишній депутат обласної ради. Завдяки йому ми мали зустріч із головою обласної ради Михайлом Сендаком. Він підтвердив, що через економічні негаразди тяжко виділити якусь „копійку" на просвітянські цілі. У Галицькій районній „Просвіті" діє кредитівка, яка сьогодні начислює 4,000 членів, а кожний член кредитівки автоматично мусить бути членом „Просвіти". У Шевченківському районі „Просвіта" має активну читальню спільно із маленькою кав'ярнею, де відвідувачі при каві можуть читати українські газети; а у Франківському районі „Просвіта" провадить Центр української книги – книгарню, де можна замовити різну дитячу літературу, журнал „Світ дитини". У головній канцелярії „Просвіти" діє видавництво. Як і львівська, „Просвіти" Тернополя та Івано-Франківська стараються розсилати українську літературу на схід України; це, на жаль, іде малим тиражем через брак коштів.

Стрий

Стрий справляє враження чисто українського міста. У „Народному домі" кипить праця: тут діють майже всі національно-патріотичні організації – Союз Українок, „Просвіта" та ін. Наша зустріч із просвітянами була дуже зворушливою, бо були там люди, які ще пам'ятають наших батьків, котрі перед війною викладали у стрийській гімназії. При „Просвіті" діє кредитова спілка, котра начислює 4,000 членів; ці члени також автоматично мусять бути членами „Просвіти". Просвітяни також заклали комп'ютерні кляси для молоді. Тут також знаходиться музей, в якому є експонати про визначних людей Стрия.

Рівне

У Рівному „Просвіта" є досить активною, видала вже чимало книжок (із фінансовою підтримкою ТУМ-Чикаґо), має молоду „Просвіту", тріо бандуристок, читальню. В Рівному немає жодної російської школи. Ми відвідали Острозький університет, мали змістовну „просвітянську" зустріч з його ректором д-ром Ігорем Пасічником.

Луцьк

В Луцьку обласну „Просвіту" очолює професор Володимир Баран, проректор державного університету ім. Лесі Українки. Наша зустріч із просвітянами відбулася у цьому університеті. В Луцьку є лише одна російська школа. „Просвіта" хоче створити українську книгарню. Вдалося побудувати бібліотеку на західній взірець: привабливу на око, скомп'ютеризовану, з досить великою збіркою української літератури з діяспори.

Луганськ

В минулому ми пробували відвідати просвітян у Луганщині, але все були якісь „перешкоди". Цього року ми прилучилися до групи лікарів, котрі їхали на Світовий конгрес українських лікарів у Луганську, і були приємно вражені Луганщиною. Усі написи в медичному університеті, де проходив конґрес, були українською мовою. Концерт, який відбувся під час відкриття конґресу у місцевому театрі, був виразно національно-патріотичним. Наша зустріч із просвітянами відбулася в Українсько-канадському центрі, котрий тепер є частиною Педагогічного університету. Очолює „Просвіту" Володимир Семистяга, історик, викладач цього університету. У Луганську немає жодної української газети; хоч багато шкіл називаються „українськими", але в них панує російська мова; в місті є лише три справді українські школи. За сприянням ТУМ-Чикаґо, „Просвіта" отримала гроші на придбання українського комп'ютера. На запрошення почесного голови „Просвіти" Богдана Пастуха, ми поїхали до села Олексіївки, де є школа-музей і пам'ятник Борисові Грінченкові. Музей досить бідненький – очевидно, уряд не дає жодної копійки. Якщо хтось із читачів має яку-небудь літературу, пов'язану із Грінченком, було б бажаним вислати до музею.

У Львові, біля книгарні „Просвіти" (зліва): Ярослав Пітко, Віра Боднарук, директор Центру української книги Леся Калічка, Богдан Боднарук.

Сватів

До Сватова нас супроводив Володимир Росін, голова районної адміністрації. У місті ми всюди чули українську мову, там є гурток Пласту, аматорський гурток „Сватівські козаки". Мали ми нагоду побувати у редакції місцевої газети та в радіо-студії. Завітали до хлібокомбінату, були на фармі, де господар має 25 тисяч гектарів землі. Всюди видно взаємну співпрацю між людьми та місцевою владою. Ми були надзвичайно приємно здивовані Сватовим і можемо ствердити, що від Стрия до Сватова – одна Україна!

Д-р Богдан Боднарук,
Чикаго

Красень – храм чекає на оздоблення

Храм святого Володимира

Храм святого рівноапостольського великого князя Володимира Української Автокефальної Церкви в с. Зубра, на південній околиці Львова, збудований в стилі козацького бароко в 1991 році. В 1990 році будову цієї церкви відвідав і освятив св. п. Патріярх Мстислав. Це перша із новозбудованих церков у незалежній Україні, і для багатьох міст і сіл в Україні вона стала взірцем, як можна вирішувати міжконфесійні конфлікти.

Зараз триває оздоблення інтер'єру, благострою довкола церковної території, докінчення дзвіниці, в якій мають бути недільна школа, бібліотека, архів, канцелярія. На все це потрібні значні кошти. Для цього в Українській Національній Федеральній Кредитовій Спілці в Нью-Йорку відкрито рахунок 9749-01 із позначкою „St Volodymyr's UAOC in Zubra, Lviv, Ukraine". Довіреною особою для збору коштів у США є Всеволод Саленко, президент кредитівки. Адреса кредитівки: 215 Second Ave, New York, NY 10003. Тел. : (212) 533-2980. Факс: (212) 995-5204. Нехай Господь поблагословить ваші пожертви!

о. Ігор Цимбала,
митофорний протоієрей

АННА І ІГОР ТЕЛЕПКО

повідомляють, що вінчання їх доні

НАТАЛІЇ

з

БОГДАНОМ БАРАНОМ

відбулося 2 листопада 2002 року
в церкві св. Івана Хрестителя у Випані

Хай Вам доля дарує щастя і вічну любов.

Щасти Вам Боже!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

XXIII Крайовий з'їзд Спілки Української Молоді в Америці

Богдан Гаргай (зліва) і Юрій Наконечний

о. Ігор Мідзяк відкриває бенкет молитвою.

ЕЛЕНВІЛ, Н.Й. – 2-3 листопада на Оселі СУМ відбувся XXIII Крайовий з'їзд Спілки Української Молоді в Америці, у якому взяли участь 116 делегатів, котрі представляли понад 2500 членів. 2 листопада голова Світової управи СУМ і Крайової управи Америки Юрій Наконечний відкрив з'їзд і привітав делегатів з осередків у Філядельфії, Нюарку-Ірвінгтоні, Нью-Йорку, Чикаго, Йонкерсі, Пасейку, Гартфорді, Клівленді-Пармі, Бафало, Рочестері, Джерзі Ситі, Бостоні, Балтиморі, Палатайні, Вінгамтоні, Випані і Ґошені.

З'їзд заслухав звіти крайових органів СУМ, схвалив їхню діяльність та прийняв ряд резолюцій і постанов, визначив напрями праці на майбутнє. На пропозицію Крайової управи за найкращу виховну та організаційну працю протягом каденції з'їзд надав Переходовий прапор КУ СУМ Осередкові СУМ Чикаго. З'їзд обрав нові керівні органи СУМ в Америці на 2002-2005 роки. Головою обраний Богдан Гаргай.

З нагоди з'їзду відбувся бенкет, яким провадила Ґеня Кузьмович-Блага. Учасників з'їзду вітали Євген Гановський, голова Світового Українського державницького фронту, о. Ігор Мідзяк з Стемфордської епархії, Ґеня Кузьмович-Блага від Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Нью-Йорку (з нагоди з'їзду передала від „Самопомочі" дар в сумі 2 тисячі долярів). Надійшло також багато письмових привітів від ієрархів Українських Церков, СКУ, УККА, Головної Пластової Булави в США, проводу ОУН, Світової та крайових управ СУМ, ряду суспільно-громадських організацій. Доповідь виголосив о. Роман Мірчук. В часі бенкету учасники мали нагоду розвеселитися мистецькою програмою, участь в якій взяли танцюристи ансамблю „Юність" з Осередку СУМ в Йонкерсі.

За довголітню та жертвенну працю для СУМ нагороджено Ювілейною грамотою „Визначний член СУМ" Ореста Козіцького.

На святочному апелі „Листопадового Зриву" під час з'їзду виголосив святочне слово культурно-освітній референт Крайової управи СУМ Корнель Василик. З'їзд відзначив заслуги основоположників і довголітніх сумівців-сеньйорів та ствердив, що 51-літня праця СУМ на американському терені себе вповні виправдала, а виховні ідеали СУМ є актуальними як в Америці, так і в Україні.

Орест Козіцький

Створено організацію допомоги сиротам-інвалідам в Україні

DVOU
НЕМІЧНІ ТА ЗНЕДОЛЕНІ СИРОТИ УКРАЇНИ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 23 жовтня було оголошено про створення благодійної організації „DVOU" („Немічні та знедолені сироти України") для допомоги українським сиротам, що перебувають в особливо загрозливому становищі через вади здоров'я. Діяльність „DVOU" буде спрямована на задоволення життєвих потреб сиріт-інвалідів, які страждають на ВІЛ/СНІД, церебральний параліч, синдром Давна, туберкульозу та інші захворювання. Для цього новостворена організація пропонуватиме спеціялізовані програми в галузях гуманітарної допомоги, медичного догляду, захисту інтересів, освіти та професійного вишколу. Більша частина закладів для дітей, які страждають на тяжкі захворювання, розташовані у віддалених районах України. Згідно з даними, менш ніж 25 відс. коштів, які виділяються державою для дитячих будинків, досягають свого адресату. Шанси цих сиріт на виживання падають ще нижче через незадовільну якість медичного обслуговування та догляду, через недостатній рівень обслуговуючого персоналу.

„DVOU" співпрацюватиме з жертводавцями, неурядовими організаціями, фондами, корпораціями та федеральними установами з метою здійснення програм допомоги сиротам із особливими потребами в Україні.

Для того, щоб отримати додаткову інформацію про діяльність DVOU чи дізнатися, як ви можете допомогти, завітайте на їх веб-сайт в Інтернеті за адресою www.dvou.org або напишіть: DVOU, 1245 Rhawn St., Philadelphia, PA 19111.

Ліля Городиська-Принько,
засновник і виконавчий директор „DVOU"

Перша зустріч...

(Закінчення зі стор. 1)

консульта нтів був занадто дорогий для нашої установи. В січні 2003 року Екзекутива має намір оприлюднити альтернативний плян розбудови Союзівки і зібрання грошей на цю мету. Головний уряд підтвердив рішення Екзекутиви, що статус Союзівки буде змінений на „limited liability corporation - LLC" – власником якого буде УНСоюз.

Комітет для відновлення Союзівки, котрий був створений на 35-ій Конвенції, відповідальний за зібрання грошей на здійснення пляну, який має назву „Союзівка: проєкт відродження". Головний уряд також надав Екзекутиві повноваження взяти, у випадку потреби, позичку на суму вартости Союзівки – з тим, щоб використати ці гроші на подальший розвиток оселі.

Щодо придбання нових членів, директор на Канаду А. Качовський вияснив, що іде праця в напрямі відновлення тісних організаційно-братських стосунків з секретарями різних відділів. Христина Козак, головний секретар, звітувала, що був підписаний контракт зі забезпеченевою фірмою „Western Catholic Union" для придбання нових членів спочатку у двох штатах – Ілиной і Міззурі. Вона також підкреслила, що хоча за цей рік менше нових членів було приєднано, сума забезпечення була вищою. Вона пояснила, що ми продовжуємо шукати людей, котрі є спадкоємцями в наших полісах, інакше штат Нью-Джерзі забере ті гроші. Була подана ідея, щоб список спадкоємців оприлюднити на вебсайті УНСоюзу.

Предсідник С. Качарай пояснив, що УНСоюз вживає всіх заходів, щоб отримати відповідну фінансову компенсацію від власности Йосифа Бінчака, колишнього працівника УНСоюзу, котрий був звинувачений у крадежі грошей від сімох членів УНСоюзу. С. Качарай підкреслив, що жодний з тих семи членів фінансово не постраждав від дій Й. Бінчака, оскільки УНСоюз покрив усі їхні втрати.

Всі члени Екзекутиви готові їхати в різні міста до відділів УНСоюзу, але при цьому просять, щоб у тих містах були заздалегідь організовані зустрічі з ширшою громадою, з людьми, котрі ще не є членами УНСоюзу, щоб краще використати відвідини тих міст.

Під час засідання було створено чотири постійні комітети Головного уряду: Комітет братської діяльности: голова Е. Іванців, члени – Е. Осціславський, В. Ліщинецький, В. Бачинська. Організаційний комітет: співголови – М. Лиско і Х. Козак, члени – Йосиф Гаврилюк, Степан Гавриш, Мирон Пилип'як, Павло Принько. Фонансовий комітет: співголови С. Качарай і Р. Лісович, члени – В. Лучків і М. Куропась. Комітет для Канади: голова – А. Качковський, члени – М. Ґрох, А. Скиба. Склади комітетів

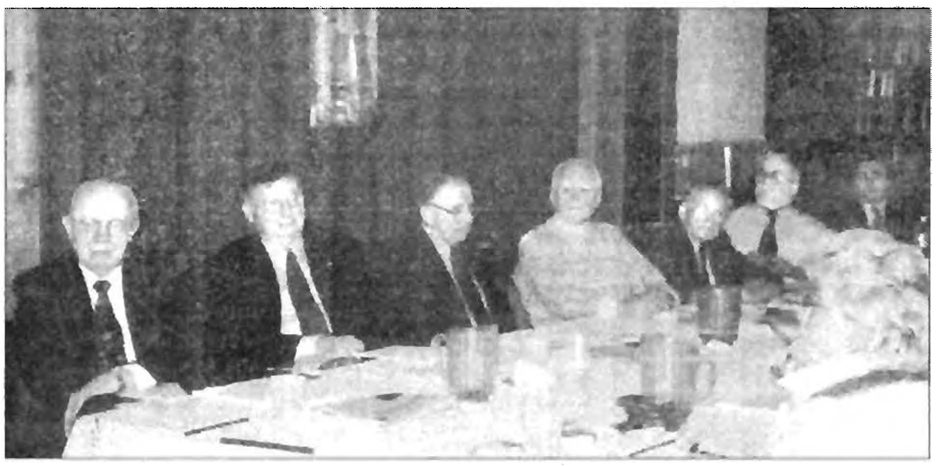

Колишній головний секретар, тепер – перший заступник предсідника УНСоюзу Марта Лиско (зліва) і нинішній головний секретар УНСоюзу Христина Козак.

зустрілися в робочому порядку в суботу після обіду.

Засідання було закрите в суботу вранці. Наступне засідання Головного уряду відбудеться 21-22 листопада 2003 року.

І. Я.

На засіданні нового складу уряду УНСоюзу 22-23 листопада 2002 року.

Організаційні наради Дітройтської Округи

ДІТРОЙТ, Миш. – Цьогорічні осінні організаційні наради Дітройтської Округи УНСоюзу відбулися 9 листопада у приміщенні Українського культурного центру. Запрошені були представники 11 Відділів УНСоюзу, члени управи Округи, почесний член Головного Уряду УНС Анатолій Дорошенко. Нарадами проводив голова Округи і член Контрольної комісії УНСоюзу д-р Олександер Серафин, який зупинився на організаційних досягненнях Округи і закликав у листопаді і грудні посилити кампанію придбання нового членства. У дальшій частині нарад були інформації про зміни у Статуті УНСоюзу, зроблені під час Конвенції 2002 року.

Опісля О. Серафин попросив, щоб відділи , як і Округа, брали участь у братських діяльностях, у різних аспектах життя громади і ширили добре слово про УНСоюз.

Одною із тем нарад була Союзівка. Конвенція вирішила, що треба зберегти Союзівку як власність УНСоюзу. Доповідач повідомив, що створено окрему групу професійних дорадників, якої завданням буде пропонувати конкретні зміни в управі та у міру можливости покращити умовини проживання гостей.

У першій половині цього року були помітні позитивні кроки у поліпшенні господарювання УНСоюзу. Перед закінченням нарад О. Серафин попросив присутніх звернути особливу увагу на нові поліси забезпечення УНСоюзу, на правильні процедури для оформлення нового членства та на звітування відділів.

На запитання присутніх відповідали голова округи О. Серафин та почесний член Екзекутиви УНСоюзу Анатолій Дорошенко.

Зенон Василькевич

Учасники організаційних нарад (сидять зліва): Анатолій Дорошенко, Ірина Прийма, Олександер Серафин, Ярослав Базюк, Роман Лазарчук; (стоять зліва): Сергій Омельченко, Юрій Руб, Зиновія Серафин, Віра Крива, Ольга Марущак, Зенон Василькевич, Ліда Колодчин, Дмитро Кошильовський, Анна Кошильовська, Марія Базюк, Йосиф Постоловський

Школа Владики Лостена

7 грудня минає 25 літ служіння Преосвященного Владики Василя Лостена Стемфордській епархії

На зустрічі у реґіональній групі делеґатів Третього патріяршого собору, які представляли українські спільноти Північної, Південної Америки та Австралії, промовці розповідали про свої епархії, парафії, загострюючи увагу на проблемах, які треба вирішувати. Коли дійшла черга до Стемфордської епархії, слово взяв Владика Василь і двома реченнями відзвітував: „У нас нема ніяких проблем. У мене в епархії працюють добрі, відповідальні люди”.

Всіх це повідомлення розвеселило. А Владика Єфрем Кривий з Бразилії підсумував: „О, то у Вас уже Царство Небесне збудовано”. Владика Лостен не визнає слова „проблеми” і ця позитивна настроєність, без сумніву, допомагає бути успішними.

Стемфордська епархія налічує 54 парафії – у штатах Нью-Йорку, Конектикат і Масачусетс. Тепер кожна з них має свого пароха, який проживає на території парафії. З багатьма священиками, яких Владика запросив до праці 25 років тому, на початку своєї єпископської діяльности, він давно розпрощався, подякувавши їм за добру чи навіть не зовсім відповідну працю. Тепер більше половини священиків – вихідці з України чи зі Східньої Европи – Польщі, Румунії, колишньої Юґославії.

Кожному Владика Лостен дає шанс проявити себе, вимагає від усіх постійно вчитися. Більшість навчаються вечорами у католицьких університетах. Для тих, хто менше, як п'ять років, у Стемфордській епархії, щорічно влаштовуються іспити, щоб побачити ріст новоприйнятих людей, з'ясувати, як вони працюють над собою. „Встань вранці о 5:00, працюй до 12:00 вечора, втомлений, але задоволений з того, що зробив, іди спати”, – каже він своїм підлеглим. Це правило у школі Владики Лостена, яке сповідує він сам.

Його уміння бачити на багато років наперед нерідко спонукає до дій, які є не зрозумілими іншим. Коли на запрошення Владики у 1994 році приїхало до семінарії св. Василія Великого 73 студенти з України, для багатьох це було, як грім серед ясного неба. Як утримати таку кількість студентів, адже навчання одного обходиться 16 тисяч долярів у рік? Ще більше критикували Владику, коли багато з них або самі покидали семінарію, або їх довелося відчислити. „Гроші викинуто на вітер”, – обурювалися вірні, які давали пожертви на виховання студентів. Єпископ також тяжко переживав ці моменти, але спокійно повторював: „Не все зерно, кинуте в землю, проростає”.

Тих, що витримали величезне навантаження у вивченні філософії, кількох мов, історії, та мало не армійську дисципліну у семінарії, небагато. Тепер вони продовжують навчання з богословії у Йонкерсі, Нью-Йорку та в Римі, але вони є справді великою гордістю Владики і всієї української спільноти.

Останні два роки Владика Василь посилає всіх своїх студентів семінарії св. Василія і богословів на катехетичну працю в Україну (Донецьк, Київ) та до українських спільнот Сибіру, Казахстану. Це знову ж таки величезні кошти. Проводжаючи їх у перший рік, Владика вручив кожному конверт на дорогу, приказуючи: „Апостоли ішли у світ проповідувати Євангелію, не маючи нічого, вам даємо, щоб ви розумно, на добро інших використовували ці гроші”.

Піднесені, сповнені вдячности за те, що вони могли нести Добру Новину у світ, повертаються кожного разу семінаристи зі своєї апостольської практики. А їх наздоганяють уже тут, у Стемфорді, зворушливі листи, написані дитячими руками: „Ми не знаємо Вас, Отче-Владико, – пишуть діти із Донецька, – але якщо Ви прислали до нас таких гарних студентів, які навчили нас пізнати Бога, то Ви, напевно, є дуже доброю людиною”.

Владика Василь ставиться до студентів, як до рідних дітей.

– Тут ваш дім, – каже він семінаристам, які вже закінчили семінарію св. Василія і навчаються в інших університетах, обладнавши для них кімнати, щоб могли вони приїжджати на вакації до Стемфордського дому.

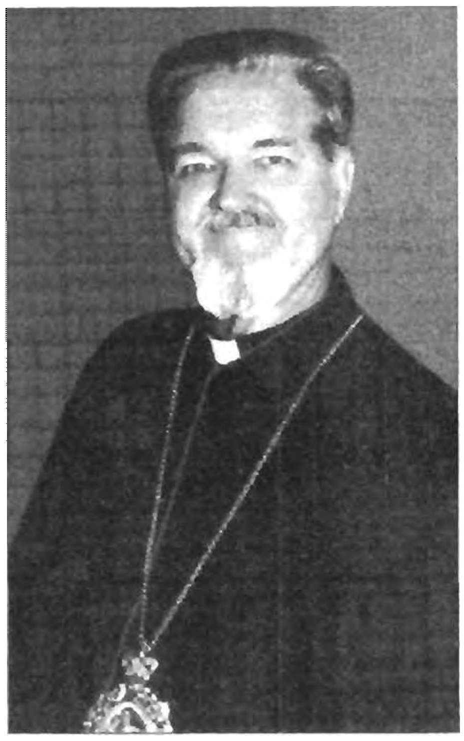
– Владико, нам треба грошей на книжки, на пальне (Владика подарував старшокурсникам авто), на інші речі, – кажуть вони, як батькові.

– Порахуйте, скільки всього вам на пів року – на рік потрібно, і подайте список, – вчить їх дисциплінованости Владика.

Студенти, які навчаються у Данвуді, (Нью-Йорк) в латинській семінарії, дуже гордяться, коли Владика Василь приїджає провідати їх і відправляє Літургію у нашому обряді. Тепер їх тут 12 – ціла спільнота, і вони впевнено знайомлять зі своєю культорою, своїми традиціями чужинців. Та навіть коли їх тут було двоє-троє, Владика не шкодував часу провідати кожного, як батько дитину.

Повернувшись цього літа з Києва, де викладали „Літургіку” і „Вступ до Нового Завіту” для катехитів з Південної і Центральної України, богослови Любомир Жибак та Володимир Шутяк розповідали піднесено: „Нас переповнює почуття гордости, що ми – українці, що ми – частинка такого духовно прекрасного народу. Ми бачили світ, але „нема у світі України, немає другого Дніпра”.

Інвестиції в розвиток особистости, інтелекту – це одна з характерних ознак школи Владики Василя Лостена. Щорічно на навчання студентів-богословів у різних університетах поза межами Стемфорду епархія виділяє 900 тисяч долярів. Для послуг семінаристів у Стемфорді діє великий дослідний центр та бібліотека україністики, до якої щомісяця на 3–4 тисячі долярів

Владика Василь Лостен

надходить нова література з України. На таку ж суму поповнюється і бібліотека англомовної літератури з психології, філософії, історії і культури світової цивілізації.

Час не стоїть на місці. Владиці Василеві ще три роки до 75-ліття, тобто до відходу на пенсію. Але уже тепер зі своїх вихованців він подав 9 кандидатур на єпископський престіл. Останнім часом майже всі рішення він приймає з участю молодих священиків, кандидатів на єпископів.

„Хочу, щоб вони зрозуміли, яка то велика відповідальність – приймати рішення, – каже Владика Василь. – Нерідко вислуховую всіх, а тоді ще і ще молюсь і наступного дня повідомляю їм зовсім інше, ту бачилось нам учора. Вони здивовано кажуть: „То справді найкраща розв'язка, звідки вона?”. З молитвою приходить, кажу, і до цього їх заохочую”.

Сьогодні ж він – повний сил та енергії глава однієї з найбільшої в Америці епархій, яка не тільки сама міцно стоїть, а й допомагає епархіям в Україні, у Східній Европі. Тож Владику Василя часто запитують: як Вам вдається скільки років бути успішним? А він і ніколи не думав про успіх, просто робив свою справу. Тепер, оглядаючись назад, каже: „Багато в чому я завдячую школі, яку пройшов у свого святителя на священика Архиєпископа Константина Богачевського. Це він плянував усе на 20 років наперед, і я бачив, що це розумно. І тоді, коли у 1933 році купив у Стемфорді посілість у збанкрутілого господаря за 50 тисяч, вартість якої сьогодні обчислюється у багато мільйонів, і тоді, коли був суворий і вимогливий до нас, семінаристів, а через якийсь час по-батьківськи теплий. Працюючи під його керівництвом, спочатку дивувався, чому уже відразу після Різдва пишеться проповідь на Великдень? Але коли Блаженнішої пам'яті Архиєпископ Константин помер зимою, а його проповідь виголошувалась по всіх церквах на свято Пасхи, ніби він ще живий, я зрозумів, що він не покинув свою паству, а продовжує нею опікуватися, і взяв собі за правило: думати і плянувати багато років наперед”.

Мирослава Роздольська,
редактор часопису „Сівач”

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Грудень 2002 р., ч. 28

Фундація допомагає Україні

В останніх місяцях цього року з каси Фундації виділено фінансову допомогу на видання книги О. Донця „Спроба бунту", Українській світовій спілці учителів, журналам „Універсум", „Джерела" та „Зона", газетам „Літературна Україна", „Українська газета" та „Дзвін Севастополя", Києво-Могилянській академії, „Просвіті", на конкурс української мови в Україні, Спілці письменників України, видавництву, що приготовляє календарі для шкіл України з портретами князів, гетьманів, політиків, письменників, для сиріт інтернату „Сузір'я" в Чернігові, музеєві Лесі Українки та школі українознавства в Ялті та на багато інших потреб в різних містах України.

Дано гроші на розповсюдження виданої журналом „Бористен" в Дніпропетровську книги „Українізація чи продовження русифікації", яка містить статті, інтерв'ю та нариси з приводу тяжкого становища української мови, культури та процесу будування української держави.

Фундація фінансує видання книги „Притча про хату, або сорок святих" Олександра Шугая – представника Фундації в Києві, документальну книгу „Диявольська гра" Юрія Краснощока, в якій розповідається про замінування та підірвання Києва більшовиками та інших „блага" комуністичної влади в Україні. Книга вийде 5-тисячним накладом і буде передана міністерству оборони України для військових бібліотек, депутатам Верховної Ради, керівникам радіо і телебачення, редакціям газет та журналів, до громадських бібліотек України.

В процесі друку, який фінансує Фундація, спогади Бориса Антоненка-Давидовича „За колючим дротом БАМЛаг-у". У видавництві „Просвіта" вийшла книга „Страта голодом" Семена Старова, на видання якої пожертвували гроші Галина та Олексій Воскобійники, в пам'ять Олексієвого брата – Михайла Воскобійника. Книга вийшла 10-тисячним тиражем. У 1985 році вона була видана англійською мовою під назвою „Execution by Hunger".

У жовтні видавництво „Смолоскип" видано друком в двох томах „Листування І. Багряного", що містять понад 600 листів, які зібрав протягом чотирьох років Ол. Коновал. Презентація книги відбулася в Спілці письменників України, на яку приїздив з Мюнхену син Багряного – Нестор.

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінок Фундації в „Свободі" надійшли пожертви від таких осіб: 500 дол. – **Антоніна Шийка** в першу болючу річницю смерти незабутнього чоловіка Василя Шийки, по 100 дол. – **Василь Кревсун та Славко Лин**, по 50 дол. – **Сергій Омельченко та Галина Вигінна**, по 25 дол. – **Павло Макогон, Міра Ганкевич, Микола Верхогляд та Марія Сулківська, Ольга і Василь Карпенко** в світлу пам'ять Івана Яринюка.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й просить далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати у закріпленні української свідомости в Україні!

Пожертви на Фундацію ім. Ів. Багряного є звільнені від податку в США. Рівно ж дякуємо всім членам, що прислали членські внески за цей рік!

Іван Багряний – поет, романіст, публіцист, редактор, маляр і громадсько-політичний діяч

З виступу О. Коновала на презентації книжки „Листування Ів. Багряного" в Києві

Іван Багряний більш відомий в діяспорі, за межами України, як в Україні. Літературну діяльність почав 1925 року своїми віршами в журналах „Глобус", „Всесвіт", „Життя й революція" та „Червоний шлях" у Києві та Харкові. Перша книга поезій „До меж заказаних" привернула увагу своєю сміливістю, майстерністю і свіжістю теми. У 1929 році видав поему „Аве Марія", а в 1930-му віршований роман „Скелька". Написану книгу поезій „У поті чола" цензура не пропустила до друку. На початку 1932 року не дозволено йому видати прозою роман „Мариво". Молодого автора арештували і засудили на п'ять років заслання в Сибіру. В 1936 році йому вдалося втекти з заслання. Два роки блукав він серед українського люду на Далекому Сході. Під час відвідин матері в Україні, в 1938 році, його знову арештували. На щастя, рік пізніше, після перегляду справ політичних в'язнів, його випустили на волю. Втечу зі заслання та тюремні роки в Харкові він частково описав в своїх творах „Тигролови", „Сад Гетсиманський" та „Морітурі". Роман „Тигролови" написав він, перебуваючи у підпіллі в Галичині, де переховувався від німецького гестапо.

Під час німецької окупації України Іван Багряний працював малярем-декоратором в місті Охтирці, а потім у Харкові, де співпрацював в українській пресі. В 1943 році вирушив на захід. Після війни разом зі своїми друзями й однодумцями створив в Німеччині Українську Революційно-Демократичну Партію (УРДП), у якій згуртував осіб зі східніх та центральних земель України. В роки примусової репатріяції на „родіну" написав памфлет „Чому я не хочу повертатися до СССР", що вийшов українською, англійською, еспанською та італійською мовами. Ця публікація піднесла на дусі й об'єднала тисячі осіб, що опинилися за межами України, що колись були розкуркулені, репресовані, гнані і переслідувані комуністичною владою.

В Німеччині Іван Багряний перевидав частину поезій у збірці „Золотий бумеранг", написав роман „Буйний вітер" з життя української молоді після голоду 1933 року, коли вмерло понад сім мільйонів українського селянства, повість „Огненне коло", як заключну частину роману „Буйний вітер" – про бій під Бродами вояків Української дивізії, сатиричну поему „Антон Біда – герой труда" – відповідь тим, що запрошували українців-неповоротців зі Заходу вертатися до Совєтського Союзу – „раю на землі". Про роки окупації України німцями він написав п'єсу „Розгром" і драми „Генерал" і „Морітурі".

Для дітей він написав казки „Пролелек та Павлика-мандрівника" та „Телефон" з власними ілюстраціями. Посмертно видано в США його твір „Людина біжить над прірвою". Як публіцист, І. Багряний написав понад двісті статтей, що були надруковані в газеті „Українські вісті", яку він започаткував і деякий час редагував. Вони появлялися понад півстоліття в інших газетах та журналах. В своїх статтях він викривав російсько-комуністичну систему поневолення, русифікації та знекровлення української нації.

Як маляр-ілюстратор Іван Багряний оформив обкладники багатьох книг, між ними книги Уласа Самчука „Юність Василя Шеремети", „Старший боярин" Тодося Осьмачки, збірку новель і оповідань Павла Маляра, збірку гуморесок та сатир „Сміх і горе" Ол. Скопа та інші.

Його перу належить ряд відомих і популярних в діяспорі патріотичних пісень і маршів, що їх поклав на музику його друг, композитор Григорій Китастий, а саме – „Вставай, народе!", „Пісня про Тютюнника", „Марш України", гимн Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) „Вперед, сини народу", марш „Ми об'їхали землю навколо", „Марш полеглих", „Нема тії сили" та багато інших.

Іван Багряний дістав широке розголошення в світі між чужинцями друком його „Тигроловів" англійською мовою, різними видавництвами в США, Канаді та Англії. З англійського перекладу видано „Тигролови" німецькою, голяндською та данською мовами кількома накладами в тих країнах. „Сад Гетсиманський", який деякі критики уважають його найкращим твором, вийшов також французькою мовою.

На початку 1963 року філія молоді ОДУМ-у в Чикаго розпочала акцію за надання Іванові Багряному Нобелівської нагороди. До Швеції були вислані всі твори Багряного, але смерть його припинила дальші старання української громади в тім напрямі.

Іван Багряний та його середовище, УРДП, обстоювали тезу, що кадри української національної революції та відновлення української незалежної держави перебувають не за межами України, а в Україні, навіть в рядах Комуністичної партії та комсомолу. За ці думки він і його середовище мали багато різних напастей, прикростей та критики політичних супротивників в діяспорі та комуністів в Совєтському Союзі і за його межами.

Партію УРДП він очолював аж до своєї смерти в 1963 році. З рамени цієї партії був десять років головою Української Національної Ради та віце-президентом Української Народньої Республіки в екзилі. Як голова УНРади в роках 1958–59 шість місяців перебував в США та Канаді. Відвідав понад двадцять міст, де виступав з доповідями перед українськими громадами на тему „Батьківщина і ми", „Українська молодь і українська держава" та „Література в кайданах". Рівнож мав багато зустрічей з керівниками урядів США і Канади, виступав на радіо та телебаченні в обох країнах.

Останні 15 років свого життя Іван Багряний хворів на туберкульозу, яку набув, поневіряючись в тюрмах та засланні в Совєтському Союзі, діябет і серце. Помер, маючи 57 років життя. Похований в Новім Ульмі, в Німеччині.

Листування Івана Багряного охоплює лише останні вісімнадцять років його життя – від 1946 до 1963 року. В цих книгах зібрані листи до відомих осіб в українському політичному та культурно-громадському житті діяспори та з особами в діяспорі, які близько співпрацювали з Багряним в партії УРДП. В його листах йде мова про пляни праці, труднощі, що стояли на перешкоді у виданні його літературних творів, фінансові труднощі для втримання при житті газети „Українські вісті" та інші видання, про наради, з'їзди, пленуми та діяльність Крайових комітетів Української Революційно-Демократичної партії та її братніх організацій.

Листи Івана Багряного я почав збирати давно. Як активістові партії УРДП, після смерти Багряного, мені були передані різні архіви партії та різних осіб, в яких було багато різних листів. Певну кількість копій його листів мені, як рівнож увесь його архів, переслала з Німеччини дружина Івана Багряного – Галина. До багатьох осіб, які я знав, що вони листувалися з І. Багряним, я звернувся з проханням дати мені копію чи оригінал листів до них.

Процес збирання, впорядкування та приготування листів до друку за останні чотири роки був складним, бо Іван Багряний часто бував у лікарні чи санаторії й багато своїх листів писав від руки, не лишаючи копії. Багато листів Багряного вже втрачено.

Оригінали чи копії листів, які поміщені в цих книгах та більшість архівів Ів. Багряного передано до архіву Української Вільної Академії наук в Нью-Йорку та велику частину – до Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України в Києві.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

„Самопомочі" в Дітройті – 50 років

ДІТРОЙТ, Миш. – Кредитівку „Самопоміч" в Дітройті заснували в 1952 році 44 активних члени громади. Початковий капітал становив 144.25 дол. В ювілейному 2002 році число членів дійшло до 7,000, а капітал – до понад 140 млн. дол. Кредитівка має гарну велику централю в місті Ворен, включаючи кімнати для приватного полагоджєння фінансових справ і автомобільні під'їзди. Є також філії в Гемтремку і на заході Дітройту, в Норт-Порті та в Маямі на Фльориді, а також в Сієтлі, Вашінгтон. Крім цього, кредитівка має ще 25 обслугових осередків в Мишигені, Мериленді та Вірджінії.

На 50-літньому шляху розвитку кредитівки вона завжди щедрими датками підтримувала суспільні почини в ім'я збереження нашої релігійної і культурної спадщини, працю наших молодіжних організацій, хорових і танцювальних ансамблів, суботніх українознавчих та щоденних загальноосвітніх шкіл. Тепер „Самопоміч" помагає створити мережу кредитівок в Україні. Для своїх членів кредитівка наладнала вигідну пересилку грошей в Україну. Досі переслано понад 17 млн. дол.

За 50 років своєї діяльности кредитівка „Самопоміч", в додатку до різних послуг та привілеїв, виплатила своїм членам дивідендів на суму понад 75,000,000 дол. Треба віддати окреме признання провідним особам, які найдовше працювали і причинилися до розвитку та процвітання „Самопомочі". Ініціятором і промотором її створення був Атанас Мілянич, перший голова Дирекції до 1960 року. Успішними управителями були також у 50-их роках Василь Шкудор, Михайло Мушинський і Борис Блюй. В часі 26-літнього урядування Б. Блюя активи „Самопомочі" зросли від десяти до сто сорока мільйонів долярів, зростали вони і за директорів Володимира Гупалівського, Любомира Липецького, Адріяна Блюя, Олександра Серафина, Богдана Андрушкова і Романа Дигдала.

Для відзначення свого 50-ліття кредитівка влаштувала величавий концерт з вільним вступом для членів і гостей.

Концерт відбувся 28 вересня в залі „Warren Woods Middle School" в присутності більш як 1,000 глядачів. Андрій Смик, голова концертового комітету, відкрив програму, а Богдан Лісовський, голова Ради директорів, представив почесних гостей: о. мітрата Івана Лазаря – пароха церкви Матері Божої Неустаючої Помочі; о д-ра Павла Боднарчука – настоятеля української православної катедри св. Покрови в Савтфільді, Мишиген; о декана Василя Салковського, ЧСВВ, – пароха церкви св. Йосафата в Ворені; Богдана Федорака – Почесного консула України; Стефана Керду – голову Централі українських кредитівок Америки; Бориса Потапенка – голову Відділу УККА, Зенона Василькевича – голову Відділу УАКРади, Майка Чупу – радного міста Ворену; Євгенію Кузьмович з Української кредитівки „Самопоміч" в Нью-Йорку; Вероніку Дваєр з „Michigan Credit Union League". Присутніх привітав також Василь Колодчин, голова Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч".

Національні гимни України і США виконала солістка опери Христина Романа Липецька, при фортепіяновому супроводі Марії Лончини-Лісовської. Мистецьку програму відкрив танцювальний ансамбль з Нью-Йорку „Сизокрилі", мистецький керівник та хореограф – Рома Прийма-Богачевська. Опісля виступила Капеля бандуристів ім. Т. Шевченка, яка об'єднує в своєму складі найкращих українських співаків і бандуристів Америки та Канади, під керівництвом Олега Махлая.

Члени тріо „Рідна Душа" з Клівленду співали українські народні пісні а capella. До тріо належать Мишел Бичко-Житкова, Рома Конецька та Наталія Басадницька-Махлай. Дівочий хор Спілки Української Молоді Америки з Нью-Йорку „Пролісок", під музичним керівництвом Андрія Стасіва, дав нам нагоду почути відомі пісні в модерному виконанні. В програмі

Голова ЦУКА Стефан Керда вручає грамоту голові Дирекції Богданові Лісовському.

виступили і гості з України – солістка опери Леся Боровець, при фортепіяновому супроводі композитора Ростислава Демчишина.

Після перерви виступив голова Централі Українських Кредитових Кооператив Америки Стефан Керда. Він вручив кредитівці, на руки голови Ради директорів Б. Лісовського, ювілейну грамоту. С. Керда також повідомив присутніх, що активи всіх українських кредитівок в Америці разом дійшли суми 1,800,000,000 (1.8 більйона долярів).

У свою чергу, голова Ради директорів Б. Лісовський нагородив грамотами признання та подяки за визначну довголітню працю та заслуги Марту Тарнавську (30 років праці), Дарію Бравн (30 років праці), Адріяна Блюя (32 роки служби) та Любомира Липецького (38 років служби). Б. Лісовський також зложив щиросердечну подяку всім працівникам, всім членам Ради дирекції і комісій та всім членам кредитівки, які разом творять одну велику гармонійну, родинну цілість. Після програми голова Ювілейного комітету д-р Микола Григорчук висловив щиру подяку всім мистецьким об'єднанням за величавий ювілейний концерт, а діточки вручили всім квіти.

Роман Лазарчук

Відзначено 60-ліття Української Повстанської Армії

Відзначені у Йонкерсі колишні вояки УПА.

ЙОНКЕРС, Н. Й. – 10 листопада українська громада відзначила 60-ту річницю створення Української Повстанської Армії та 55-ліття Акції „Вісла".

У церкві св. Михаїла була відправлена Служба Божа в намірення українського народу, а в домі Спілки Української Молоді відбулася урочиста програма. Відзначення організував місцевий відділ УККА, а до складу організаційного Комітету увійшли представники 2-го Відділу ООЛ, відділу Товариства УПА, 11-го відділу ООЧСУ, Осередку СУМ та 301-го відділу Українсько-американських ветеранів.

Перша частина програми розпочалась внесенням до залу прапорів всіх організацій-учасників, під проводом Петра Шкафаровського, та відчитанням Богданом Коваликом апелю УПА. Микола Грицков'ян виголосив промову про боротьбу українського народу в рядах УПА, збагативши її яскравими сторінками зі споминів свого батька Миколи Грицков'яна-старшого – воїна УПА, відданого громадського діяча української громади, колишнього голови КУ Організації оборони Лемківщини в Америці.

Концертну частину програми розпочав дівочий хор Осередку СУМ з Нью-Йорк „Пролісок" під керівництвом та при фортепіяновому супроводі Андрія Стахова. Група молоді з осередку СУМ в Йонкерсі виконала монтаж-деклямацію. Відтак оперний співак Стефан Шкафаровський, при фортепіяновому супроводі Оксани Протенюк, виконав пісні „Я сьогодні від вас від'їжджаю", „Маршерують вже повстанці" та „Марш куреня Бойків".

Голова УККА Богдан Вітюк попросив на сцену всіх присутніх членів Товариства вояків УПА, котрим Марія Шкафаровська вручила китиці квітів, а поручник УПА Лев Футала – грамоти та відзнаки.

В другій частині програми редактор „Народної Волі" Микола Дупляк пригадав слухачам багато історичних фактів і особистих споминів, пов'язаних з переселенням українців в Україну в 1945–46 роках і депортацією в 1947 році на західні землі Польщі.

Концертну програму продовжував Стефан Шкафаровський (супровід фортепіяно – Оксана Протеник) піснями „Гей, хлопці, в коло" та „Їхав козак на війноньку". Учні Української школи в Йонкерсі виконали деклямацію „Слово про вірний ліс", автор – Михайло Маморський. Дівочий „Пролісок" веселив прибулих піснями – соло Андрейка Попович, Мішель Сорока, Наталка Гайовська.

Декорацію залі виконали Ярослав Кіцюк та Андрій Хомик.

Стефан Гованський

Учні Української школи в Йонкерсі виступають на святі.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Старанням Громадського комітету під головуванням Михайла Ковальчина, учасника рейду частин Української Повстанської Армії з України до Німеччини в 1947 році, в неділю, 3 листопада, в Українському Освітньо-Культурному Центрі в Дженкінтавні відбулося успішне відзначення 60-річчя УПА.

З цієї нагоди в наших домах молитви відправлено Божественні Літургії в намірення загиблих вояків УПА та членів підпілля ОУН. Владика Володимир Паска в сослуженні о. Дмитра Стефанюка відправив Архиєрейську Службу Божу з Панахидою; в катедральному храмі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії Служби Божі в українських православних церквах відслужили о. протоієрей ФранкоІсточин – в церкві св. Володимира, а о. протоієрей Михайло Цюман – в церкві св. Покрови у Філядельфії.

Програму відзначення в УОКЦентрі відкрив Михайло Ковальчин; американський і український національні гимни виконав Дмитро Терлецький; відбувся апель комбатанських організацій, „Пласту" і СУМ; молитву провів Митрополит Стефан Сорока.

Співав камерний хор „Плай" (диригент Богдан Ґенґало, акомпаньямент Лесі Івахів, відтак було відзначено колишніх вояків УПА (а їх було 15); з доповіддю виступив митрофорний протоієрей о. Роман Мірчук; вірші деклямувала Іванна Ковалів; співав Богдан Чаплинський, тенор (акомпаньямент Роксоляни Гарасимович).

З інсценізацією виступили учні „Рідної школи" (уривки з п'єси „Діти партизанів", керівник – Зенон Чайківський); і чоловічий хор „Прометей" (диригент – Нестор Кизимишин, акомпаньямент Галі Мазурок-Рег). Присутніх було 250 осіб.

Методій Борецький

Колишні вояки УПА з Філяделшьфії, відзначені медалями з нагоди 60-ліття УПА. У першому ряді (зліва): Юліян Бернадин, Дмитро Мацаляк, Михайло Ковальчин, Василь Гудзик, Петро Сталько; у другому ряді: Богдан Тодорів, Петро Щерба, Петро Гомко, Григорій Давид, Анастазій Стефурак. (Відсутні Богдан Малецький, Михайло Шевців, Віктор Вакула, Антін Бачмага).

Вшанування 100-ліття Едварда Козака

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – В УОКЦ відбувся вечір пам'яті Едварда Козака з нагоди його 100-ліття. Вечір відкрила голова 43-го Відділу СУА Анна Максимович. Були представлені гості з Нью-Йорку Заслужений діяч мистецтв України – Лідія Крушельницька, керівник Студії мистецького слова та її вихованці-актори.

Лідія Крушельницька розповіла про Едварда Козака як мистця, котрому також пощастило знайти в мовній скарбниці українського народу особливі засоби передання гумору. В його творчості як редактора та ілюстратора сатиричних журналів найцікавішим є „Лис Микита". А гуморески Едварда Козака актуальні й досьогодні. Актори з сатиричною програмою „В кривому дзеркалі", в основу якої покладені гумористично-літературні твори Е. Козака, Андрій Березовський, Тарас Ганкевич, Софія Зєлик, Мелася Соневицька, Лесик Кмета та Ярослав Шуль, досконало володіючи українською мовою (а в даній програмі – мовою вигаданого Едвардом Козаком героя Гриця Зозулі), зуміли захопити та розвеселити публіку.

Ідея цієї зустрічі з акторами належить довголітній імпрезовій референтці 43-го Відділу СУА Людмилі Чайківській, а вечір є подарунком для громади на відзначення 45-ліття 43-го Відділу СУА. Всі членки цього відділу були відзначені спеціяльними відзнаками. Приготували також смачну перекуску з кавою і солодким.

Членки 43-го Відділу ім. Олени Пчілки вміють дружньо працювати, допомагають потребуючим в Україні та Бразилії, проводять успішні сходини та імпрези для громади, мистецькі виставки, літературно-музичні та авторські вечори, вшанування пам'яті українських мистців, популяризують українські книжки та їх авторів, є меценатами Українського музею, опікуються хворими, висилають пакунки для сиріт в Україну і Бразилію, матеріяльно підтримують стипендіятів.

Членки відділу є у Пластовій станиці, в Українській бібліотеці, в „Нашій Українській Рідній Школі" (НУРШ), в УОКцентрі, „Тризубі" і при церковних парафіях.

Г. Дзівак

KYÏV MOHYLA
FOUNDATION OF AMERICA

КИЄВО МОГИЛЯНСЬКА ФУНДАЦІЯ АМЕРИКИ

P.O. Box 46009, Chicago, IL 60646-0009, USA, Tel 773-685-1828, Fax 773-794-1654,
www.kmfoundation.com

Борис Тарасюк
директор Інституту Соціальних Наук та Міжнародних Відносин, бувший міністер Закордонних Справ України, голова ради директорів Києво Могилянської Фундації Америки.
«Я вважаю, що відродження Києво-Могилянської Академії - одне з найважливіших інтелектуальних надбань нашої Незалежності. Мав честь бути запрошеним на День науки, виступав тут. Вважаю, що Києво-Могилянську Академію нам, громадянам України, треба підтримувати.»

Карлос Паскуаль
Посол Америки в Україні.
"Києво-Могилянська Академія стоїть як п'єдестал України, держави парадоксів, держави різних паралельних реальностей."

Рада Директорів

Спів-Голова
Амбасадор Віліам Ґ. Міллер
Woodrow Wilson Center
Спів-Голова
Амбасадор Борис І. Тарасюк
Institute for Euro-Atlantic Cooperation

Др. В'ячеслав С. Брюховецький
Національний Університет Києво Могилянська Академія
Др. Майкл Раднор
Northwestern University
Др. Анна Мостович
Harris Bank
Ігор І. Вислоцький
Intelpak, Ltd.

Рада Дорадників
Др. Іван Фізер
Rutgers University
Др. Віліам Глісон
Woodrow Wilson Center
Доктор Юрій Щербак
Амбасадор

Президент
Ігор Вислоцький
Секретар / Скарбник
Др. Анна Мостович

Представники в Регіонах
США
Ярослав Дужий
Детройт
Канада
Др. Ярослав Розумний
Аргентина
Марта Т. Стернюк

Ігор Вислоцький
президент - КМФундації

Фундація була створена для підтримки та розвитку Національного Університету Києво-Могилянської Академії (НаУКМА), для виховання нових кадрів провідників суспілля та держави. Мета Фундації накладає на нас велику відповідальність. Завдяки партнерству з усіма Вами - читачами, прихильниками, спонсорами, членами, відвідувачами, професорсько - викладацьким складом та студентами, всі разом - ми зможемо досягти нашої мети.

Ми звертаємось до Вас з проханням приєднатись до Києво-Могилянської Фундації Америки (КМФ). Ваша участь буде мати прямий вплив на зміни в Україні та її роль у світі. Фундація підтримує розвиток і формування громадянського суспільства в Україні. Освіта є нашим найсильнішим вкладом в майбутнє України. Збирання коштів є суттєвим фактором для досягнення поставленої мети. Ми працюємо над здобуттям грантів та створенням партнерських відносин з іншими навчальними інституціями для підсилення наших позицій. Як каталізатор змін, освіта є національним багатством і спадщиною яка залишається для майбутніх поколінь. З цею ініціятивою ми запрошуємо Вас приєднатися до нас.

Вступіть в ряди нашої організації. Станьте частиною великої родини Києво-Могилянської Фундації. Щиро вдячні за Вашу увагу, за Ваш розгляд нашого заклику. Будь ласка перегляньте інформацію про членство і заяву. Ми раді відповісти на будь які питання і переговорити Ваш вибір пожертви. Будь ласка, звертайтесь на телефон 773-685-1828, або електронною поштою на адресу *info@kmfoundation.com*. Якщо Ви жертвували в минулому, ми вписали Вас у базу даних членства. Будемо вдячні за Вашу дальшу постійну підтримку та за річне членство. Ми є глибоко вдячні всім тим особам і організаціям котрі в минулому вклали свій дар на НаУКМА, і заохочуємо до дальшої підтримки.

Ліна Костенко поет, науковець, почесний професор НаУКМА на своєму виступі зі студентами Вересень 1999 р.

На святі відкриття ювілейного року Наталя Шумкова, Віце Президент з розвитку НаУКМА Ігор Вислоцький, президент Києво-Могилянської Фундації Америки Дмитро Павличко, письменник, громадський діяч, дипломат, Віктор Ющенко, колишній Прем'єр Міністер України, голова бльоку Наша Україна в Українському Парляменті.

В'ячеслав Брюховецький президент Національного університету" Києво-Могилянська Академія"

В'ячеслав Брюховецький
президент НаУКМА

Мало хто не погодиться з давнім афоризмом, що владу беруть силою, а утримують мудрістю. Україну, про яку мріємо, збудують і розвиватимуть молоді люди. Дати їм українську освіту світового рівня є одним з найважливіших сьогоднішніх наших завдань. І разом ми його здійснимо.

Відроджена Академія - Національний університет «Києво Могилянська Академія» - вступає у своє друге десятиліття. Ми завоювали високий авторитет в Україні. Нас знають у багатьох країнах...

В умовах сучасної України, коли в останні роки відбувався відхід від національних цінностей, коли заохочувалися посередність і догодливість, коли процвітали лицемірство і цинізм, непросто лишатися на позиціях вірності ідеалам просвітництва та гуманізму, ідеалам пошуку істини, ідеалам демократії. Я пишаюся тим, що колектив НаУКМА ніколи не зрадив собі, не пішов на поклін до власть-імущих і до «казнокрадущих».... Багатьох дивують, а багатьох і дратують наші успіхи.... Ми працюємо чесно і знаємо, що хочемо.... Ми вистраждали свій ідеал університету.

Переконаний, тільки в університеті можна створити живу атмосферу, в якій людина відчує свій талант, збагне єдиноможливу «сродність» (за Сковородою) своєї душі до певного способу життя і до загальнолюдських цінностей.

І тільки в університеті можна створити умови, за яких людина вільно вдихне почуття свободи, прийме його як самодостатню й нічим незамінну внутрішню потребу. Це великі ідеали університету. І ми йдемо до них, послідовно, наполегливо й непоспішно.

Інформація про членство

1. ***Приятелі* НаУКМА** **$40.00 внесок**
   - Внесок додається щорічно, що дозволить в майбутньому зарахувати Вас до вищої категорії членів Фундації
   - Листування, надання місць на заходах які є організовані НаУКМА і КМФ
   - Емблема *Приятеля* НаУКМА
2. ***Спонсори* НаУКМА** **$ 500.00**
   - Внесок додається, що дозволить в майбутньому зарахувати Вас до вищої категорії членів Фундації
   - Значок відзнаки як члена *Спонсора* НаУКМА
   - Брошура НаУКМА, Особливі Запрошення
3. ***Добродії* НаУКМА** **$1000.00**
   - Внесок додається, що дозволить в майбутньому зарахувати Вас до вищої категорії членів Фундації
   - Значок як члена *Добродія* НаУКМА
   - Енциклопедія "Києво-Могилянська Академія в іменах",
   - Особисту зустріч з президентом або деканом НаУКМА
4. ***Меценати***

Пожиттєве Членство надається за:
- Внесок **$10,000,** або
- Життєве страхування (life insurance) на
- суму **$25,000,** з визначенням КМФ отримувачем страхових виплат, або
- Підтверджений заповіт (testamentary bequest) ім'я КМФ на суму **$50,000** чи більше, або
- Видатним членам Фундації, за заслуги перед Фундацією і НаУКМА
- Видатним, Заслуженим Державний

Всі Пожиттєві Меценати отримують:
- Пожиттєве членство
- Значок-відзнаку як *Меценат* НаУКМА, Особливі дарунки
- Особливі запрошення до НаУКМА
- Прийом / тур-екскурсія в НаУКМА
- Церемоніяльний ключ до НаУКМА

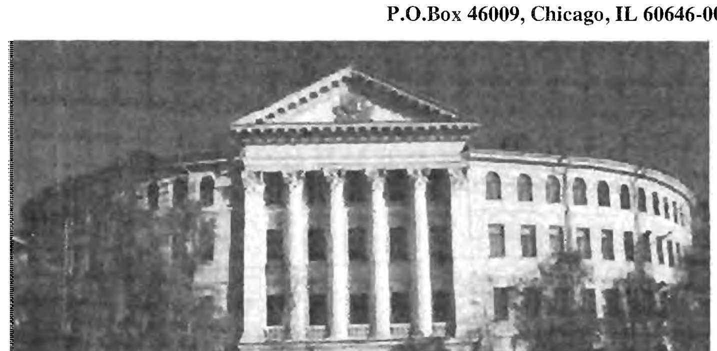
Ваше ім'я як члена ***Мецената*** буде надруковане в пресі та різних друкованих виданнях НаУКМА

Заява про вступ до КМФ
Будь ласка виповнити латинкою.

(Mr., Mrs., Ms., Dr.) ______________
Ім'я ______________
Прізвище ______________
Організація ______________
Номер і вулиця, місто, штат, код
____
Країна ______________
Робочий телефон ______________
Домашній телефон ______________
Факс ______________
Електронна адреса ______________
Членство за Вашим вибором

Приятель НаУКМА $40.00 ______________
Спонсор НаУКМА $500.00 ______________
Добродій НаУКМА$1000.00 ______________
Меценат ______________
Підпис ______________
Дата ______________
(місяць/день/рік)

Надсилайте Ваш чек разом з виповненою заявою за адресою:
Kyiv Mohyla Foundation,
P.O.Box 46009, Chicago, IL 60646-0009, USA

Головний Будинок Університету

Києво Могилянська Фундація зареєстрована як неприбуткова організація під кодексом 501 (с) (3). Згідно податкового законодавства Ваші членські внески та пожертви можна відтягнути від податків.

Росте новий центр українських студій

Проф. М. фон Гаґен розповідає про „Колюмбійський проєкт".

НЬЮ-ЙОРК. – У Науковому Товаристві ім. Шевченка 9 листопада відбувся важливий для майбутнього науки „круглий стіл" з теми Центру українознавчих студій, що буде працювати при Колюмбійському університеті. Розмова зібрала велику кількість зацікавлених, передусім тих, що беруть безпосередню участь у новому задумі. Розмову відкрила проф. Анна Процик, яка була ініціятором проєкту від НТШ-А.

Про активність НТШ-А у цьому новому проєкті та причини, з яких з'явився рік тому такий проєкт саме в цій науковій установі, говорила голова НТШ-А д-р Лариса Залеська Онишкевич.

Потім промовляв професор Колюмбійського університету М. фон Гаген – недавно обраний голова Міжнародної асоціяції україністів, який свої думки щодо нового пляну виголосив, як завжди, українською мовою.

На його думку, в Нью-Йорку зібралася така сила української спільноти, що Центр українських студій тут дуже потрібний, тим більше, що українській громаді повинно залежати на тому, щоб майбутні історики, дипломати і спеціялісти студій Східньої Европи (чи й Росії) були добре обізнані з історією і культурою України в контексті загальної історії Европи. Він підкреслив, що саме в Колюмбійському університеті дозволено дати підтримку такій катедрі українознавства, і висловив упевненість, що це, за підтримки так громади, як НТШ-А, удасться.

Черговим доповідачем був екзекутивний директор Фонду катедр українознавства д-р Роман Процик, який практично вияснив користь зі співпраці та поєднання заходів НТШ-А з Фондом катедр українознавства. Він підкреслив, що рішення НТШ-А заініціювати цю акцію та виділити на неї відповідну суму грошей зацікавило велику кількість наукових робітників, громадян та установ, що прилучилися до важливого проєкту.

На спільній нараді двох установ вирішено взятися спільними силами до здійснення задуму, який отримав назву „Колюмбійського проєкту", і створити для нього сталу спільну матеріяльну базу.

Конкретні пояснення Р. Процика дали присутнім ясну картину, в який спосіб „Колюмбійський проєкт" буде працювати та як можна складати на нього пожертви, які, до речі, вже наспіли від ряду наших громадян, зокрема від вихідців з цього університету, що відгукнулися на заклик, вміщений в нашій пресі. Він також передбачає багато можливостей співпраці між цими двома науковими установами. Адже вартість українознавчих студій в престижних американських наукових установах помітно в останніх роках зросла.

А. Процик пригадала викладачів-українців, що вже були в Колюмбійському університеті раніше, як теж співпрацю УВАН із цим університетом. Вона представила д-ра Мирославу Знаєнко, яка зараз очолює Американську асоціяцію для українських студій, а також інших викладачів та студентів Колюмбійського університету, присутніх на вечорі, що відбувся з метою ознайомлення ширшого загалу української громади з цим важливим задумом.

Викладачі та студенти забирали слово в дискусії, підтримуючи новий проєкт з надією, що він викличе в українській громаді таку ж підтримку, як і в наукових колах. Д-р Р. Процик пояснив, що грошові датки можна висилати на Фонд катедр українознавства зі зазначенням – „На Колюмбійський проєкт". Вони звільнені від податків.

О. К.

Перебування Владики Любомира в США

Протягом тижня у листопаді Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир кардинал Гузар, перебуваючи у США, відвідав Парму, Вашінґтон, Нью-Йорк і Філядельфію. У Пармі його вітав Владика Роберт Москаль. 11-13 листопада у Вашінґтоні відбулася щорічна американська Єпископська конференція, на якій виступив Владика Любомир. У п'ятницю, 15 листопада, Блаженніший Любомир разом з духовенством Філядельфійської Архиепархії відслужив Акафіст до Пресвятої Богородиці. Після обіду відбулася зустріч Глави УГКЦ із священиками та семінаристами, на якій розглядалися різні аспекти життя нашої Церкви як в Україні, так і в діяспорі.

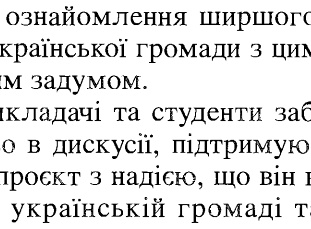
В суботу, 16 листопада, українська спільнота зібралася в соборі Святого Патрика, у Нью-Йорку для екуменічного богослужіння – Панахиди за жертвами Великого голоду 1932-33 років в Україні. Очолив Богослужіння Владика Любомир. З ним співслужили Кардинал Едвард Іґен – епарх Ньюйоркської римо-католицької епархії, Владика Василь Лостен, – епарх Стемфордський, Владика Михаїл Кучмяк, представники Православної Церкви в США та священики. У реквіємі взяв участь хор „Думка" з Нью-Йорку. Перед присутніми виступили представники урядів США та України.

У неділю, 17 листопада, в архикатедральному соборі Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці у Філядельфії була відслужена Архиєрейська Божественна Літургія. Владику Любомира вітали школярі, члени Пласту та СУМу.

о. Ігор Яців.

Зі сумом повідомляємо, що в останніх двох роках відійшли у Вічність колишні учні Української Гімназії у Зальцбурзі:

МИХАЙЛО ДУСАНІВСЬКИЙ
МАРТА ГУЗАР-ВАСИЛЬКЕВИЧ
ОЛІМПІЯ ЖЕРЕБЕЦЬКА-СЕНІВ
МИРОСЛАВ БАРАБАХ
МАРІЙКА МАКАРЕВИЧ-ТОДОСІЙЧУК
ЛЮБА-ЗІРКА МАЛАНЧУК-ГАЛІВ
ВІРА ТАРНАВСЬКА-МАЗЯР
ОЛЕКСАНДЕР ГОЛЮКА

ВІЧНА ЇМ ПАМ'ЯТЬ!

КОМІТЕТ ЗАЛЬЦБУРЗЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

П. Міллер і С. Салтерс були окрасою фестивалю

Стівен Салтерс на фестивалі (за ним – дириґент Роман Кофман).

Мистецтвознавець Наталія Степаненко (зліва) і Патрисія Міллер

КИЇВ. – Фестиваль „Київ Музик Фест", присвячений пам'яті композитора Івана Карабиця, є найпотужнішою фестивальною акцією академічного музичного мистецтва України. Поряд із новими творами, слухачі мають змогу познайомитись з цікавими виконавцями, як українськими, так і закордонними. Нинішнього року XIII Міжнародний музичний фестиваль розпочався 25 вересня в Національній музичній академії імені П. Чайковського концертом співачки зі США Патрисії Міллер (мецо-сопрано) та Стівена Салтерса (баритон).

Патрисія Міллер мала виступати ще минулого року, проте трагічні події 11 вересня перекреслили її пляни. Власне, привезені нею на „Фест-2002" дві програми присвячувались пам'яті загиблих у вересні 2001 року співвітчизників й усім жертвам страждань у світі.

За сприяння Посольства США в Україні було організовано симфонічний концерт „Музичні діялоги: Україна – США". Диригент Роман Кофман віртуозно виконав з симфонічною оркестрою Національної філярмонії твори американських композиторів: сюїту з балету „Хлопчина Біллі" А. Копленда та „Чичестерські псалми" Л. Бернстайна (з участю хору „Хрещатик", кер. Л. Бухонська).

Поряд з П. Міллер, своєрідну культуру афро-американського населення продемонстрував Стівен Салтерс. Дотепні за настроєм, легкі у сприйнятті „Старі американські пісні" А. Копленда завдяки гостроті ритмічного начала, театралізованому підтексту повною мірою дали розкритись динамічному артистизмові (до речі, що включав швидкість настроєвого перевтілення) співака – ставного красеня, котрий за якихось п'ятнадцять хвилин зумів стати улюбленцем залі.

Сольна програма Патрисії Міллер охоплювала різностильову панораму жанру. У вигляді повнометражного, у двох відділах, концерту, вона продемонструвала професійні тонкощі майстерности вокалістки, котра чудово відчуває стиль як епохи бароко, так і, не меншою мірою, особливості пізньої романтики, імпресіонізму. Справді витончено прозвучали „Пісні Білітіс" Дебюсі, чергуючись із бравурним ранньошубертівським „Rastlose Liebe" та грайливою „Ich hab' in Pienna einen Liebsten" рідко виконуваного в Україні Вольфа, а також з піснями Брамса, „opus 91".

Артистичною удачею виявилися пісні американського композитора М. Бонз „Менестрель" та „Спостерігай і молись". Патрисія Міллер володіє приємним, м'яким мецо-сопрано, має блискучу освіту. Після Бостонського університету та консерваторії Нової Англії вона студіювала вокал на європейському континенті – Австрії, Італії.

Від 1981 року вона виконувала провідні партії в театрах Сан-Франціско, Г'юстону, Даласу, Денвера, Дітройту, Маямі та Нью-Йорку. Серед значних досягнень – партія Кармен у постановці Пітера Брука „Трагедія Кармен" (1989), яку бачили глядачі Мюнхену, Помпеї, Міляну і Токіо.

Співачка ні на мить не полишає процес професійного вдосконалення. Викладаючи вокальні дисципліни в Університеті Джорджа Мейсона, Вірджінія, на вихідні дні виїздить до свого особистого педагога. Творчому зростанню допомагає і співпраця з визначними мистцями, зокрема участь у світовому турі з Пітсбурґським симфонічним оркестром під керівництвом Лоріна Маазеля.

На концерті Патрисії Міллер виступив київський піяніст Юрій Кот, інструментальний супровід якого набув сили рівноправного партнерства. Відзначимо і схвильоване „слово" віолончелі Юлії Білоусової у піснях Брамса, котре посилило загальний патос у циx романтичних композиціях.

Виступи Патрисії Міллер та Стівена Салтерса вписали неповторну сторінку в історію „Київ Музик Фесту", познайомивши слухачів із своєрідною співочою манерою, цікавими композиціями американської музики.

Ольга Кушнірук,
науковий співробітник Інституту мистецтвознавства ім. М.Рильського

На крилах пісень Тамари Лихолай

ГЛЕН-СПЕЙ, Н.Й. – У золотаву листопадову пору в мальовничому Глен-Спеї відбулося особливе свято: прихильники української пісні вшанували 60-річчя творчої і громадської праці Тамари Лихолай – колишньої оперної співачки, яка у ці дні зустріла і свою вісімдесяту осінь.

Співу і грі на бандурі вона вчилася у Київській консерваторії ім. М. Лисенка, у роки Другої світової війни виступала у головних ролях в різних українських операх і п'єсах. Чарівне лірико-кольоратурне сопрано Тамари Лихолай, наче чистий гірський струмок, завжди легко і радісно переливалося у людські душі, хвилювало і чарувало.

У 40-их роках той спів слухали у концертних залях Західньої Европи – в операх Братислави, а потім в Німеччині, Швайцарії, Австрії. Згодом понад 15 років Тамара Лихолай дарувала свій талант українській громаді Арґентини, де, як зазначала 13 січня 1965 року газета „Свобода", виступала в найкращому театрі Буенос-Айресу „Колон". Своїми виступами збагачувала українські концерти й імпрези, працювала також як педагог, викладаючи теорію співу та музики в секції гри на бандурі. Її концерти здобули багато прихильних рецензій в українській та аргентинській пресі.

Проживаючи у Нью-Йорку, співачка також мала активне творче життя. Сольні концерти, участь у вечорах клясичної музики, популяризація української пісні, гри на бандурі, участь у шевченківських концертах, церковних хорах, записи платівок.

Більше двох десятиліть родина Лихолаїв проживає у Глен- Спеї. Тамара Лихолай і донині своїм співом, майстерною грою на бандурі несе радість і красу пісні до людських сердець.

У мальовничому куточку українства, в затишній залі, оформленій в стилі української світлиці, прикрашеній багряним осіннім листом, червоною калиною, українським вишиттям, зібралися шанувальники її таланту. Було святково і радісно. Були спогади й сльози. Хвилювали клясичні твори, народні мелодії, оперети у виконанні співачки, записані кілька десятиріч тому.

Зі словами вдячности за безкорисливу громадську працю виступила Марта Костик – голова Союзу Українок Глен- Спею, та голова організації Оборони чотирьох свобід України Василь Босак. Чудовими піснями привітала співачку Марія Гугель, низько вклонився матері син Данило.

Приємною несподіванкою були вітання від її духовних побратимів – Ігоря Соневицького з Нью-Йорку, Михайла Семенця з Голівуду та д-ра Ігоря Качуровського, що проживає у Мюнхені.

Дорогим дарунком для ювілятки була Митрополича Грамота УПЦ в США, підписана Митрополитом Костантином, за велику працю у місцевій парафії. Її урочисто вручив протопресвітер о. Нестор Коваль. Зворушливе поетичне вітання дев'ятилітня Настя Доскоч завершила врученням жменьки землі з Володимирської гірки рідного Києва.

Святослава Ґой-Стром

Новини культури з України

Учень з Житомира – переможець міжнародних конкурсів

Учень Житомирського музичного училища ім. Віктора Косенка Сергій Сльота 22 листопада отримав другу нагороду на Міжнародному конкурсі юних піяністів в італійському місті Вінченце. Жюрі високо оцінило виконання юним музикантом „Четвертої баляди" і „Ноктюрну" Фредеріка Шопена та вальсу Ференца Ліста. С. Сльота у березні нинішнього року на Міжнародному конкурсі в Греції також здобув другу нагороду.

Виставка художніх світлин Сергія Браткова

У київській ґалерії „Карась" 4 грудня закінчилася фотовиставка Сергія Браткова „Сувеніри", на якій було показано серію фотографій бурятських дітей у національному одязі. С. Братков належить до провідних майстрів української художньої фотографії, співпрацює з музеями та галеріями України, Росії, Італії, США, Німеччини, Швайцарії, Швеції, Франції. Митець також брав участь в авторитетних світових фестивалях і виставках сучасного мистецтва.

Перший фільм з України на фестивалі в Бельгії

14 листопада на Міжнародному фестивалі европейського кіно, що проходив у бельгійському місті Віртоні, було показано фільм українського режисера Кіри Муратової „Другорядні люди". Українське кіно вперше представлене на цьому кінофорумі, в якому вже понад 20 років беруть участь фільми багатьох країн Европи. Фахівці відзначили професіоналізм К. Муратової.

УНІАН

На смерть Івана Кандиби

Іван Кандиба

8 листопада у Львові закінчив свій земний шлях Іван Кандиба – український патріот, громадський і політичний діяч, багаторічний радянський політв'язень, працьовита, скромна і добра людина.

Іван Кандиба народився на українських землях нинішньої Польщі (в с. Стульно Володавського повіту на Підляшші) 7 червня 1930 року в селянській родині. В Україні, куди його з родиною насильно переселили в 15-річному віці, І. Кандиба надовго пов'язав свою долю з радянською юридичною системою: спершу був студентом і випускником юридичного факультету Львівського університету, потім (з 1953 р.) – працював нотарем і адвокатом у Львові, в Глинянах і Перемишлянах, а на початку 1961 року став політичним в'язнем і перебував на цьому статусі майже до кінця 1988 року в Мордовських і Пермських таборах, у Львівській і Володимирській тюрмах. Протягом 27 років Іванові Кандибі міняли тільки режим – із суворого на особливо суворий. Навіть у проміжку між двома арештами він фактично не був на волі: режим адміністративного нагляду в с. Пустомити на Львівщині був, властиво, домашнім арештом.

Професійний юрист, Іван Кандиба ніколи не порушував законів держави, в якій змушений був жити з підліткового віку. За що ж його ув'язнювали? Перший арешт відбувся 20 січня 1961 року за спробу (тільки намір!) створити, спільно з шістьма однодумцями легальну організацію "Робітничо-селянська спілка", з метою домагатися конституційно ґарантованого права на вихід України зі складу СРСР. Попри час хрущовської відлиги, за цей намір усім шістьом проголосили жорстокі вироки в закритому суді. Іван Кандиба отримав тоді 15 років таборів суворого режиму і відбув їх "від дзвінка до дзвінка". Процес був настільки закритий, що громадськість уперше дізналася про нього щойно в 1967 році.

Перебуваючи під адміністративним наглядом, у листопаді 1976 року Іван Кандиба стає членом-засновником Української Гельсінської Групи, за що отримує других 15 років неволі.

Звільнений під час горбачовської перебудови у вересні 1988 році, поринув у бурхливу політично-партійну діяльність, що, може, й не цілком відповідало його характерові й правозахисному досвідові, але задовольняло національно-патріотичні прагнення. До кінця життя був почесним головою ОУНвУ та шеф-редактором газети "Нескорена нація", яку він заснував у 1991 році.

Згадую наше нестандартне знайомство, про яке він теж не забував. "Надійко, добре пам'ятаю той грудневий день 1966 року, коли ми в Явасі познайомилися, – писав Іван у своєму листі 3 листопада 1976 року – Правда, це відбулося на віддалі та ще й через колючий дріт. З Вами була Ніна і нам вдалося тоді провести коротеньку розмову. Ту зустріч згадую з приємністю". Я теж добре пам'ятаю ту зустріч. У грудні 1966 року ми з Ніною Строкатою (нині теж покійною) поїхали до Мордовського табору політв'язнів, де перебували тоді наші близькі – Нінин чоловік Святослав Караванський і кілька моїх товаришів, арештованих у 1965 році. Там ми й побачилися з деким із них на відстані 50 – 100 метрів, коли в'язнів переводили з житлової зони в робочу.

Ближче наше знайомство відбулося влітку 1977 року, коли Івана Кандибу з-під Львова, а мене з Києва викликали до Дружківки на Донеччині свідками на суд Миколи Руденка й Олекси Тихого. Я була там з малолітнім сином Яремою, і після суду ми втрьох з Іваном Кандибою поїхали спершу до Світловодська, де працював у відрядженні мій чоловік, а потім до Олександрії відвідати його співтабірника, і до історичного села Суботова. Попрощавшись під час тих мандрів, ми вже більше ніколи не бачилися.

Пригадую його розповідь про те, як він опинився серед засновників УГГ. Восени 1976 року до прив'язаного наглядом Івана Кандиби в Пустомити приїздили з Москви Юрій Орлов з дружиною, потім Валентин Турчин і Александр Ґінзбурґ, а ще згодом із Києва Микола Руденко з пропозицією стати членом Гельсінської групи, що її мали створити в Києві. Кандиба відмовився. Через тиждень він почув у закордонній радіопрограмі повідомлення про створення Групи з переліком її членів-засновників – і перейнявся тим, що в складі перших членів Групи не було нікого з Галичини. Він одразу пішов на телеграф і дав Руденкові свою згоду ввійти до Української Гельсінської Групи.

Вроджена скромність цього чоловіка, напевно, сховала навіки багато епізодів його "тихого героїзму" в процесі протистояння з владою. Хто, наприклад, сьогодні знає, що Іван Кандиба був, мабуть, чемпіоном з кількости вивезених на волю табірних документів самвидаву? У мене збереглася відкритка, де він зашифровано повідомляє нас із братовою дружиною про один такий документ. Усе непомітно, без галасу.

Таким він і лишається в моїй пам'яті – скромним трудівником-самітником, для якого провідною зорею завжди була Україна.

Надія Світлична,
засновник Музею
Шістдесятництва в Києві

Кілька думок у пам'ять проф. Василя Ленцика

10 листопада у шпиталі Стемфорду відійшов у Божу вічність, на дев'ятдесят першому році життя, видатний науковець, педагог і мирянський діяч проф. д-р Василь Ленцик. Відійшла від нас добра, приємна, працелюбна людина, відсутність якої відчує українська громада, зокрема релігійно-церковні кола.

За спокій душі покійного в єпископській каплиці у Стемфорді 13 листопада відправляли Парастас тринадцять священиків, при численній участі вірних. І стільки ж священиків відправляли похоронні обряди у четвер, 14 листопада, у тій же каплиці. Похоронними обрядами проводив о. митрат Іван Терлецький, який теплими словами прощав свого учителя, підкреслюючи його особливі прикмети, як педагога і науковця. У четвер, у час заупокійної Святої Літургії, прощальні проповіді виголосили о. Іван Кащак (по-українськи) і о. Л. Моско (по-англійськи). Генеральний вікарій о. Ігор Міндзяк прочитав прощального листа від Владики Василя Лостена, який у той час перебував на Єпископській конференції у Вашінгтоні. При виносі труни з каплиці о. Роман Мірчук читав Євангеліє.

Автор цих рядків прощав покійного після Парастасу, у середу, як колишній директор канцелярії Наукового Товариства ім. Шевченка і редактор журналу „Патріярхат", як довголітній приятель проф. Василя Ленцика.

Василь Ленцик прийшов на світ 17 березня 1912 року у селі Мазурівці, Жидачівського повіту на Львівщині. З батьківської хати виніс велику любов до Бога, Української Церкви і свого народу. У 1934 році вступив до Української Богословської академії у Львові, де студіював до приходу більшовиків 1939 року. Покійний належав до тих щасливців, що мав нагоду слухати викладів українських велетнів богослов'я – Митрополита Андрея і Слугу Божого Йосифа Сліпого.

Перед другим приходом більшовиків на західні українські землі опинився у Західній Німеччині, згодом еміґрував до США. У період таборового часу у Німеччині навчався в Українському Вільному Університеті, в Мюнхені, завершивши студії докторською працею з історії у 1947 році.

Ще в Україні Василь Ленцик займався педагогічною працею, у 1940-1941 роках був учителем у Холмі, а згодом, у 1942-1944 роках, викладав в українській Технічній школі у Львові, а також у відновленій Духовній семінарії за німецької окупації. Продовжував педагогічну працю у Західній Німеччині, де в 1946-1948 роках викладав в українській Духовній семінарії у Гіршберґу, Баварія, і в 1948-1949 роках – в Українському Вільному Університеті у Мюнхені. Був членом-засновником газети „Хриустиянський Голос", секретарем Українського Червоного Хреста в Аґзбурзі.

Приїхавши до США, продовжив студії у Фордгамському університеті, в якому в 1961 році захистив докторську працю з історії Східньої Европи. Після цього продовжував педагогічну працю, як професор коледжу св. Василія у Стемфорді, згодом – як професор університету Сітон Гол у Джерзі Сити (1962-72) і також в Українському Католицькому університеті в Римі.

Василь Ленцик був дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка, довгі роки – генеральним секретарем Світової Ради усіх НТШ у діяспорі, водночас головою Контрольної комісії НТШ в США. Активно співпрацював з Українським Богословським Науковим Товариством. Довгі роки очолював Українське католицьке академічне об'єднання „Обнова". Написав цілу низку наукових праць, розвідок і статтей, які з'являлись у „Наукових Записках" НТШ та різних пресових органах. Серед праць можна назвати: „Рим й Україна. Історія Української Церкви в датах", яка з'явилась у 1952 році і була доповнена і перевидана у Львові 1993 року, „Богословська академія у Львові" (1958), „The Eastern Catholic Church and Czar Nicholas I" (1966). Слід згадати і його монументальну працю „Визначні постаті Української Церкви: Митрополит Шептицький і Патріярх Йосиф Сліпий", що з'явилась у Львові 2001 року.

Покійний Василь Ленцик дожив патріяршого віку і мав особливу можливість радіти з воскресіння української держави, а ще перед тим – з воскресіння катакомбної Української Католицької Церкви, якій вже давно співали „Вічную пам'ять", а вона встала з колін, росте і розвивається. Крім цього, покійний був дуже гордий з того, що його колишній студент Любомир Гузар був обраний Верховним Архиєпископом УГКЦ.

Покійний дбайливо писав книгу свого життя і залишив багату наукову, педагогічну і публіцистичну спадщину, яка збереже про нього пам'ять. Покійний залишив у смутку дружину Лідію, дочок Олександру й Анну Павлічко, синів Юрія і Андрія, яким складаю глибоке співчуття.

Микола Галів

Д-р Богдан Целевич відзначає 80-ліття

Ділюся доброю вісткою з нашою медичною громадою та українським громадянством: 12 листопада цього року виповнилося д-рові Богданові Целевичу 80 років активного і плідного життя. Він є активним членом УЛТПА, щедрим меценатом на українські, церковні і культурні установи та активним спортовцем-лещетарем.

Богдан Целевич народився 12 листопада 1922 року у Львові, у родині Володимира і Стефанії Целевичів. Середню освіту одержав в Академічній гімназії у Львові, а іспит зрілости склав 1940 року в Кракові. Медичні студії розпочав у Празі (1940–45 рр.) і закінчив докторатом (1948 р.) в Ерлянгенському університеті.

В 1949 році еміґрував до США, де підтвердив свій лікарський диплом. У 1952–59 роках провадив приватну загальну лікарську практику в Чикаґо, у 1953–55 рр. відбув військову службу в званні капітана американської армії. Опісля пройшов трирічну спеціялізацію з дитячих недуг і з 1961 року практикував як спеціяліст з дитячих недуг та очолював дитячий відділ Чикаґського уряду здоров'я.

Д-р Б. Целевич належить до кількох американських товариств та Українського лікарського товариства в Чикаго. Він є членом Пласту (сеньйорський курінь „Бурлаки"), Карпатського лещетарського клюбу та Українського інституту Америки в Нью-Йорку.

Ювілят щедро допомагає НТШ, редакції „Енциклопедії Українознавства", ФКУ в Гарварді, Києво-Могилянській академії, Львівській Богословській академії, Благодійному фондові „Смолоскип". Він бере активну участь у лікарських конференціях і конґресах, надрукував наукову статтю у „Лікарському віснику", перевидав наукову працю свого славного батька „Нарід, нація, держава" про виборчу ординацію та самоуправне й муніципальне законодавство в Польщі.

Д-р Богдан Целевич

В 1987 році д-р Б. Целевич перейшов на заслужену емеритуру і дістав можливість подорожувати в Україну і займатися лещетарством у штаті Юта.

Д-р Павло Пундій

Леґендарна Олена Степанів

В цьому році минає 110-річчя від дня народження і в наступному році виповниться 40-річчя від дня смерти леґендарної Олени Степанів, яка стала не лише символом українського жіночого вояцтва, але здобула собі славу педагога та громадського діяча. Народилася Олена Степанів 7 грудня 1892 року у селі Вишнівчик Перемишлянського повіту, в родині священика Івана Степаніва, як третя наймолодша дитина.

Олена і її брат Андрій – сотник УГА, що поліг смертю хоробрих в бою під Журавном, брали активну участь в молодіжних організаціях, гуртках Товариства „Просвіта", Пласту, „Соколу", „Січі". Коли у 1913 році постало Товариство Українських Січових Стрільців (ТУСС), вони з братом негайно відгукнулися на заклик Бойової Управи і першими вступили в ряди УСС.

Перебуваючи на посаді коменданта чоти в Леґіоні УСС, вона 10 листопада 1914 року була нагороджена двома медалями – Хоробрости і Військовим Хрестом Карла, в травні 1915 року прославилась мужністю у битві під Маківкою.

Підхорунжа Олена п'ять днів і ночей під шаленим артилерійським обстрілом російських військ витримала в завзятому бою. Вона сама атакувала, ведучи свій жіночий загін на позиції ворога. Про її бойові подвиги були співані стрілецькі пісні.

У складній бойовій ситуації 31 травня 1915 року Олена під Болеховим потрапила в російський полон і понад два роки перебувала в Ташкенті, в таборі полонених.

Після розпаду російської імперії у серпні 1917 року Олена повертається в Україну, вступає в ряди УГА із званням хорунжого. Поразку українських визвольних змагань переживає болісно. Дістається до Відня, там продовжує навчання, знайомиться з Романом Дашкевичем, підполковником УСС, і 14 липня 1920 року вони одружуються.

Одержавши ступінь доктора філософії, вона з чоловіком повертається до Львова і з 1922 до 1935 року викладає історію та географію в гімназії Сестер-василіянок. Працює у природничо-лікарській секції НТШ. З 1932 до 1938 року була секретарем фізіографічної комісії, діяла в „Рідній Школі", в ревізійній комісії кооператив у Львові. Незважаючи на поліційний нагляд, вела активну громадсько-просвітницьку діяльність, написала понад 60 праць і статтей.

З 1945 до 1949 року працювала доцентом у Львівському університеті, але була ув'язнена на 25 років за „антирадянську пропаґанду", а фактично – за її леґендарне минуле. Звинувачували її і за написані нею статті – „Жінка-вояк" (1934), „За правильний підхід", надруковану у центральному органі ОУН „Ідея і чин".

На каторзі, на тяжких роботах, Олена Степанів захворіла. У червні 1956 року вона повернулася до свого Львова. Останні роки життя жила з своїм сином Ярославом Дашкевичем (тепер академік, визначний науковий і політичний діяч) у Львові. Та, на жаль, здоров'я було підірване. Знеможена тюрмою, померла 11 липня 1963 року. Похоронено її на Личаківському цвинтарі у Львові.

Ярослав Стех

НОВІ ВИДАННЯ

Коли Катруся Кричевська була юною

У Києві ще й досі можна почути як визначення часу – „за німців", тобто від 19 вересня 1941 року до 6 листопада 1943 року, коли місто було окуповане німцями. Про те, як жилося „за німців", в радянські часи майже не писали, хібащо про діяльність комуністичного підпілля. По-перше, кожен боявся наголошувати про своє „перебування на окупованій території" (був такий рядок в особових анкетах), по-друге, Київ був проголошений „містом-героєм", тож цензура не дозволила б писати про нього щось інше, крім героїчної боротьби.

Тепер настали інші часи, і киянин Дмитро Малаков видав книжку „Оті два роки. У Києві при німцях" (Видавничий дім „Амадей", Київ, 2002). При написанні спогадів автор скористався також розповідями батьків і старшого брата Георгія. Оскільки Георгій, нині вже покійний, був обдарованим художником-графіком, то книжка багато ілюстрована його замальовками з натури.

Деякі з описаних подій більш відомі за межами України, зокрема знищення будівель у центрі столиці восени 1941 року і масове вбивство еврейського населення в Бабиному Яру. Але й особисте сприйняття автором цих трагедій збагачує його розповідь численними подробицями. Водночас у спогадах наведено чимало такого, що поза Києвом було менш знаним. Колишні просторі помешкання міста відразу після революції були заселені численними родинами службовців і робітників. З приходом німців у цих помешканнях настав голод, і спроби дістати якісь харчі заповнили усе життя. Взагалі книжка багата на опис повсякденного життя з його малими радощами і великими тривогами. Взаємини з німцями, спроби допомагати сиротам і військовополоненим, переховування евреїв, загроза вивезення на примусову працю до Німеччини, базари і облави передають київське життя в усій його сумній повноті. Німці, яких чекали не без надії, виявилися не кращими від більшовиків. Радянські підпільники час від часу влаштовували диверсії, а німці у відповідь сотнями розстрілювали випадкових закладників. Тривало безупинне пограбування міста і його населення...

Але Київ протиставляв окупантам своє життя: театри ставили не тільки европейську клясику, а й опери та балети з української тематики – „Тарас Бульба", „Кармалюк", „Катерина", виходила газета „Українське слово", в міській управі відбулося березневе Шевченкове свято. Крім радянського підпілля, діяло й українське, представником

Георгій Малаков. Силюета Катрусі Кричевської.

якого в оточенні автора був Юрко Повстенко.

Георгій Малаков, старший брат автора, почав вчитися малюванню у мистця Івана Хоростецького. Разом з ним брала уроки юна Катруся Кричевська. У майстерні вони працювали разом – спершу мили скло, на якому малювали вивіски, прибирали майстерню, мили підлогу, далі перейшли до малювання... За кілька днів з'явилися інші студійці – Муся Головко, Юрко Повстенко, Віктор Чорновіл, Анатолій Липківський та інші. Але Георгій найбільше часу проводив у товаристві Катрусі. Разом поверталися зі студії, разом побували в гостях у Мусі Головко, аж врешті Катруся запросила юнака до себе, на Обсерваторну, 10. Його вразило велике зібрання книг з мистецтва, пейзажі Катрусиного батька – Василя Кричевського. Відтоді Георгій бував у помешканні цієї родини. У вересні 1943 року Кричевські зібралися виїздити на Захід. Катрусі дозволили у супроводі Георгія піти на Шулявку, щоб попрощатися з бабусею Варею. Бабуся жила в хаті, спорудженій на шматку землі, яку Кричевські придбали ще до революції. Ця прогулянка стала останньою у взаєминах Георгія і Катрусі. Наступного дня, 23 вересня, вони попрощалися назавжди. „Дружба з Катрусею яскраво освітила і все життя, і всю творчість Георгія", – пише автор. Багато таких розлук спричинила війна...

Дмитро Малаков надіслав свою книжку до „Свободи" з поясненням, що її можна придбати у нього за 5 долярів плюс вартість пересилання. Більше число замовлених примірників зменшує оплату поштових послуг. Адреса: Дмитро Малаков, Багутовська вул., 4, кв. 40, Київ 04107, Ukraine. Тел.: (38-044) 213-7798 вдома або 253-7398 – в праці.

Левко Хмельковський

Георгій Малаков. На вулицях Києва.

СПОРТ

Футбол

Футболісти київського „Динамо" у Стамбулі, в першій грі 1/8 фіналу Чаші УЕФА 28 листопада програли місцевій команді „Бешикташ" з рахунком 3:1. У першій половині першими забили ґоль динамівці. Але через 30 секунд захисники „Динамо" забарилися, і кращий бомбардир турків Панку дальнім ударом зрівняв рахунок. В другій половині гри постійно атакували господарі, і на 72-ій хвилині Роналдо Гуйяро вивів свою команду вперед. Через 10 хвилин Нума забив перeможний голь 3:1. Попереду гра у відповідь в Києві 12 грудня.

* * *

З 4 по 12 січня 2003 року у Санкт-Петербурзі пройде традиційний міжнародний юніорський турнір (U-19) пам'яті першого віцепрезидента ФІФА Валентина Гранаткіна. Цього разу у змаганнях візьмуть участь 8 збірних, розділених на дві групи: А – Південна Корея, Білорусія, Росія, Латвія; В – Польща, Йемен, Китай, Литва. На жаль, організатори турніру не знайшли місця для команди України, яка у минулому році зайняла у Санкт-Петербурзі третє місце. Заявку на турнір було надіслано своєчасно, до того ж переможці автоматично отримують право на участь у наступному турнірі. Плянувалося, що на цьому турнірі гратиме юніорська збірна України, яку очолює Юрій Калитвинцев.

Фігурне ковзання

До фіналу „Ґран-прі" за підсумками етапів, що завершилися, ввійшла українська пара Олена Грушина – Руслан Гончаров. Українці в оцінці танцювальних пар посідали друге місце, поступаючись лише росіянам Ірині Лобачевій – Іллі Авербуху. О. Грушина та Р. Гончаров – єдині представники України у фінальній серії „Ґран-прі". Підсумкові замагання відбудуться 28 лютого – 2 березня 2003 року у Санкт-Петербурзі.

Плавання

У перший день третього етапу Чаші світу з плавання на короткій відстані 1 грудня у Шанхаї Яна Клочкова посіла третє місце на коронній для себе дистанції 200 метрів комплексом, поступившись двом китаянкам. А на 200-метрівці брасом Яна Клочкова фінішувала четвертою. Олег Лисогор після тріюмфу в Нью-Йорку вдало виступив і в Шанхаї. Він був першим на 50-метрівці брасом та на 100-метрівці комплексом. Виборов бронзову нагороду у Шанхаї і Денис Силантьєв, який виступав на 200-метрівці батерфляєм.

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу: 680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.

Важка атлетика

На чемпіонату світу з важкої атлетики, який 28 листопада завершився у столиці Польщі – Варшаві, пролунав гимн України з нагоди перемоги у вазі до 105 кг українця Дениса Готфріда. Ця нагорода для української команди стала єдиною на першості світу. У ривку український атлет взяв 190 кг, а в поштовху йому підкорилася вага у 230 кг. „Золотим" для нього став результат у багатоборстві – 420 кг.

Шахи

В еспанському місті Бенідормі 2 грудня завершився 10-денний міжнародний шаховий фестиваль, у якому взяли участь близько 300 гравців з 17 країн. Прикрасою свята став „Турнір зірок" зі швидких шахів (15 хвилин на партію плюс 10 секунд за кожен хід), у якому боротьбу вели 10 гросмайстрів і 2 міжнародних майстри. Головну нагороду здобула мадярка Юдіт Полгар, яка випередила чемпіона світу FIDE українця Руслана Пономарьова, чемпіона Еспанії Олексія Широва і 12-го чемпіона світу з клясичних шахів росіянина Анатолія Карпова.

Гімнастика

Українка Ганна Безсонова 1 грудня перемогла у у трьох видах програми фіналу Чаші світу з гімнастики, який завершився у німецькому Штутгарті. Вона була першою у вправах з обручем, булавами, скакалкою та другою у виконанні програми з м'ячем. Команда України не брала участи у командних змаганнях. Ще одна українка, Тамара Єрофеєва, здобула три бронзових медалі за вправи з обручем, м'ячем та булавами.

Бокс

Чемпіон світу у важкій вазі серед професіоналів британець Ленокс Льюїс, який 8 березня повинен зустрітися з Віталієм Кличком, а у листопаді 2003 року – з Володимиром Кличком, сказав, що уже подумував про відхід з боксу, однак виклик братів зачепив його бійцівський дух і він вирішив продовжити бої.

29 листопада у Києві відбувся спортивний конкурс, організований Міжнародним благодійним фондом інвалідів „ІР-фонд". У ньому взяли участь інваліди з травмою хребта і спинного мозку з України, Росії і Білорусі. За даними статистики, в Україні щорічно травму хребта дістає близько двох тисяч осіб. На фото: дружина Президента України, почесний президент Фонду „Україна – дітям" Людмила Кучма поздоровляє переможця конкурсу „Лицар України на візку-2002" 31-річного студента університету соціології Євгенія Бенюха з м. Антрацит, Луганської обл. Людмила Кучма вручила Є. Бенюхові ключі від автомобіля з ручним управлінням.

Фото УНІАН

Теніс

Українка Ганна Запорожанова 3 грудня перемогла у челенджері з фондом нагород 25 тисяч долярів у Чехії, обігравши у півфіналі чеську тенісистку Ренату Ворацову (2-6, 6-1, 7-6(4), а у фіналі Г. Запорожанова виявилася сильнішою, ніж шведська тенісистка Софія Арвідсон (4-6, 6-4, 6-4). Ще одна українка, Юліяна Федак, у півфіналі челенджеру в Маунт Гамб'є, Австралія, з фондом нагород 25 тисяч долярів програла Стефані Коен Алоро, Франція (6-1, 6-1).

ШКОЛИ В УКРАЇНІ ПРОСЯТЬ ДОПОМОГИ КОМП'ЮТЕРАМИ

Ви можете подарувати для Вами вибраної школи в Україні:

за **550 долярів** модерний комп'ютер із прінтером (з доставою до дому);

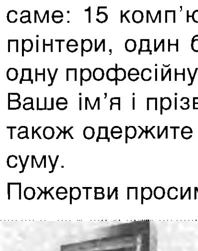
за **5,000 долярів** комп'ютерне обладнання однієї кляси для 10 студентів.

(10 комп'ютерів, 1 прінтер, одна велика копіювальна машина).

за 10,000 долярів комплектне комп'ютерне обладнання для однієї кляси, саме: 15 комп'ютерів, 15 комп'ютерних столів, 15 крісел для студентів, 3 прінтери, один бюровий стіл і три крісла для викладача, 2 залізні шафи і одну професійну копіювальну машину.

Ваше ім'я і прізвище буде поміщене на Пропам'ятній Таблиці в цій школі, а також одержите посвідку для звільнення від податку на Вами прислану нам суму.

Пожертви просимо висилати на адресу: **COMPUTERS FOR UKRAINE**

2150 Bloor Street West, Suite 96,
Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8
Tel.: (416) 239-4407

на чеку просимо писати: Computers For Ukraine

Щира Вам подяка за Вашу щедру пожертву.

Український Громадський Комітет для допомоги школам в Україні, Торонто, Канада.

• РОЗШУКИ •

Розшукую братів ВІКТОРА і ПЕТРА ПИЛИПЕНКІВ і їх родини. Ми розлучилися скоро після війни. Сестра Катерина Філіпс.

Тел.: (414) 962-3953

e-mail:KFJ@uwm.edu

• ПРАЦЯ •

Шукаємо жінку на працю по догляду за старшим мужчиною з проживанням.

Тел.: 1-617-323-8720

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

У смутку повідомляємо, що 18 листопада 2002 р.на 83-му році життя, помер у Сиракюзах

бл. п.

АНДРІЙ РОЧІЙ

нар. в селі Ванова, Україна.

Прибув до Америки молодим юнаком і відразу включився в українське громадське життя. Був довголітнім членом УНСоюзу, секретарем УККА в Авбурні і скарбником „Самопомочі" в Сиракюзах. Збирав пожертви на Український Музей в Нью-Йорку, на українських ветеранів, на чорнобильських дітей і на церкви в Україні.

Похований на цвинтарі української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Сиракюзах.

Вічна Йому пам'ять!

КЛЮБ СЕНЬЙОРІВ

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого дорогого ТАТА, ДІДУСЯ і ПРАДІДА довголітнього настоятеля Катедри св. Кн. Володимира в Нью Йорку

сл. п.

протопресвітера

ВОЛОДИМИРА БАЗИЛЕВСЬКОГО

Буде відправлена

ПАНАХИДА

15 грудня 2002 р., о год. 11:30 по пол.

після Літургії

в Церкві Всіх Святих

при 11-ій вул. у Нью Йорку.

Просимо о молитви за душу Покійного

ДІТИ, ВНУКИ і ПРАВНУКИ

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИРОН ЯВОРСКИЙ член УНС Відд. 39 в Сиракюзах, Н.Й. Помер 20 вересня 2002 р. на 86-му році життя. Нар. в 1915 р. в Сиракюзах, Н.Й. Членом УНС став в 1933 р. Залишив у глибокому смутку трьох дочок і сина. Похорон відбувся 24 вересня 2002 р. на цвинтарі св. Івана в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАГДАЛИНА ЦЕЛЛА член УНС Відд. 287 у Вілкс Беррі, Па. Померла 30 жовтня 2002 р. на 84-му році життя. Нар. в 1918 р. у Вілкс Беррі, Па. Членом УНС стала в 1936 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка, дочок, шість внуків, брата, сестер. Похорон відбувся 2 листопада 2002 р. на West Pittston Cemetery.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЙОСИФ БІЛИНСЬКИЙ член УНС Відд. 13 Т-ва св. Миколая у Вотервліт, Н.Й. Помер 20 жовтня 2002 р. на 80-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дружину Глорію, сина Володимира, двох дочок Евгенію і Стефанію, 10 внуків. Похорон відбувся 24 жовтня 2002 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла у Waterford, NY.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЮСТИНА НАДРАГА член УНС Відд. 245 Т-ва „Запорозька Січ" в Трентоні, Н.Дж. Померла 17 лютого 2001 року на 80-му році життя. Нар. в 1920 р. в Саджаві, Станиславів. Членом УНС стала в 1970 р. Залишила в глибокому смутку сина Ореста, доньок Уляну, Наталію, сестер Марію, Софію, Оксану, братів Василя, Ярослава, внуків. Похорон відбувся 22 лютого на цвинтарі св. марія в Трентоні, Н.Дж.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ОЛЕКСАНДРА КОВАЛЕНКО член УНС, Відд. 39 в Сиракюзах, Н.Й. Померла 4 листопада 2002 р. на 90-му році життя. Нар. в 1912 р. в Україні. Членом УНС стала в 1964 р. Залишила в глибокому смутку дочку Неонілю Коваленко. Похорон відбувся 7 листопада 2002 р. на Onondaga Valley Cemetery в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ЄВТУШЕНКО член УНС 45 Відд. Т-ва „Любов" у Філядельфії, Па. Помер 24 жовтня 2002 р. на 76-му році життя. Нар. в 1926 р. Членом УНС став в 1965 р. Залишив у глибокому смутку дружину Раїсу, дочку Людмилу, сина Анатолія. Похорон відбувся 30 жовтня 2002 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ІВАН СМИТ член УНС Відд. 161 Т-ва св. Василія в Ембрідж. Помер 7 жовтня 2002 р. на 85-му році життя. Нар. в 1917 р. в Піттсбургу, Па. Членом УНС став в 1949 р. Залишив у глибокому смутку дочку Дороту, сестру Марію і брата Юрія, племінників і племінниць. Похорон відбувся 10 жовтня 2002 р. на Higwood Cemetery в Піттсбургу, Па.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 1 грудня 2002 р. відійшла у вічність на 71-му році життя наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА

бл. п.

МАРІЯ ДОМАРАЦЬКА

з дому ГАНЯК

ПАНАХИДА буде відправлена в неділю, 8 грудня 2002 р., о 7-ій год. веч. в Conroy Funeral Home в С. Бавнд Бруку, Н.Дж. Відвідини від год. 2-ої до 4-ої.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в понеділок, 9 грудня 2002 р. о год. 10-ій ранку в українській православній церкві св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Тіло Покійної буде поховане на церковному цвинтарі.

У глибокому смутку залишилися:

чоловік	– АНАТОЛІЙ
сини	– БОГДАН з дружиною ЛІСОЮ
	– ДАНИЛО з дружиною АНН-МАРІ
донька	– ЛІДІЯ з чоловіком КЕВИНОМ
10 внуків	
сестри	– ЮЛІЯ МАЗУРЕЦЬ з чоловіком ЛЕВОМ і родиною
	– ЖЕНЯ ГАЩЕНКО з родиною
брат	– ДАНИЛО ГАНЯК з дружиною СОФІЄЮ і родиною
сестра	– НИКОЛЬ БУШЕ з чоловіком ЖАНО і родиною.

Вічна Її пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що 20 листопада 2002 р. упокоївся в Бозі наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

ВОЛОДИМИР
сас ГОШОВСЬКИЙ

нар. 1924 р. в Івано-Франківську, Україна.

ПАНАХИДА була відправлена 23 листопада 2002 р. і ПАРАСТАС – 24 листопада 2002 р. у похоронному заведенні Liberty Funeral Home на Бронксі, а

ПОХОРОННА ВІДПРАВА відбулася у понеділок, 25 листопада 2002 р. в українській греко-католицькій церкві Покрова Пресвятої Богородиці на Бронксі, а відтак тлінні останки Покійного спочили на українському цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку залишилися:

дочка	– ЛІДА
син	– РОМАН
невістка	– ІРИНА
внуки	– ВІКТОР
	– АНДРІЙ
сестра	– ЛІНА в Івано-Франківську, Україна

та ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Україно, свята мати героїв, зійди до серця мого,
прилинь бурею вітру кавказького, шумом карпатських ручаїв,
радісним гомоном Софійських дзвонів, нехай душа моя в Тобі відродиться,
славою Твоєю опроміниться, бо Ти Пресвята все життя моє,
бо Ти все щастя моє...

...Задзвони мені брязкотом кайдан, скрипотом шибениць в понурі ранки, принеси мені зойки катованих в льохах, тюрмах і засланнях, щоб віра моя була гра-нітом, щоб росло завзяття, міць, щоб сміло я йшов у бій, так як ішли герої за Тебе Свята, за Твою славу, за Твої святі ідеї...

З молитви українського революціонера складена у польській тюрмі „Бригідках" у Львові.

З нагоди відзначення річниць ОУН і УПА залучуюся скромною згадкою

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

загально невідомого, але вірного учасника
визвольних змагань своєї поневоленої Батьківщини

бл. п.

СТЕПАНА КОСТИКА

Степан народився в Лугах-Делятин 19 грудня 1919 р. в родині Івана і Сузанни з дому Мишкевич. Було їх шістьох братів та дві сестри. Родичі виховали дітей у глибоко релігійному і патріотичному дусі.

Батько, колишній січовий стрілець у Центральній Раді, займався доставою харчів. По фаху – муляр-будівничий, доробляв при інших роботах, щоб проживити велику родину.

По закінченні народної школи в Делятині, Степан замешкав у вуйка Юрія Бруняного у Львові, який відкрив йому дорогу до знання, а саме в Українській академічній гімназії, та опісля в математично-фізичному ліцеї, який закінчив матурою 1939 р.

Протягом усіх років гімназії і ліцею, був одним із кращих студентів, належав до Марійської Дружини, був активним членом спортового та драматичного гуртків. При помочі багатьох друзів оформлював, малював декорації сцен драматичного гуртка.

Виконуючи обов'язки „війта" ліцею, запроєктував матуральне „таблько" своєї кляси „Перших абітурієнтів XV Державного ліцею у Львові – тип математично-фізичний". Мистецьке оформлення цього „таблько" виконав відомий мистець-карикатурист і гуморист бл. п. Едвард Козак.

Княжий город Львів очарував його. В його пам'яті залишилися все свіжими архітектурні, мистецькі та наукові надбання створені працею багатьох поколінь. Саме тут гімназійним юнаком вступив в ряди Організації Українських Націоналістів, присягаючи вірність поневоленій Батьківщині в боротьбі за її незалежність.

По матурі, Степан вступив на студії Політехнічного інституту – машинового факультету. Обставини большевицької окупації примусили його вже на другому році студій покинути Львів, а з ним юні роки. Переїхав до Станиславова, де влаштувався на працю у підприємстві лісової промисловости – креслярем, книговодом. Маючи зв'язки зі Львовом продовжував свою підпільно-розвідчу діяльність у Станиславові й околицях.

Літом 1943 року З'єднані Ессесівці генерала фон Баха та ґестапівці зі шефом Брандтом почали широко закроєні гітлерівські проти українські акції. Осінню цього року, серед масових арештів, Степан опинився у Станиславівській тюрмі. По кількаденних жорстоких переслуханнях, горстку молодих патріотів, а з ними і Степана, прив'язаних кайданами до довгого залізного ланцюга, перевезли до Львівської тюрми при вул. Лонцкого. В одній келії було їх 21 в'язнів. Обвинуватили їх у проти німецькій діяльності.

Вони були призначені на військовий полевий суд. Переходили безпощадні допити. Суд, одначе, не міг доказати Покійному його вини, переслали його на дальші допити, слідства, до краківської тюрми при вул. Монтелюпіх.

Чудом, не маючи часу, перед большевицькою навалою, німці в'язнів випустили. Знеможений добився до Делятина, щоб попрощатись з рідними. Опісля подався в Чорний ліс з групою воїнів УПА перейшов на Закарпаття, щоб окружною дорогою дістатися до куреня, курінного командира „Грома", округа Чорногора. У боях займав становище старшини. Большевицько-німецький фронт пересувався на південь і захід. Майже всі українські землі опинились під большевицьким ярмом. Кожний день приносив нові жертви молодих, завзятих героїв УПА в боротьбі з наїздниками. В бою з большевиками коло Перегінська, на південь від Калуша, день перед Різдвом Пресвятої Богородиці, 20 вересня згинуло у їхньому курені п'ять воїнів, а чотири були тяжко поранені. Командир „Грім" рішив вийти в рейд, щоб видістатися із большевицького оточення. Завданням Степана було перевезення поранених до шпиталя у Рафайлові. Під загрозою большевицького нападу, шпиталь і уцісти перенеслися в ліс до бункрів. Степан примістив поранених по селянських хатах. Дальше з групою УПА, в якій були жінки і діти доїхали до Уж-Чорного.

Той повіт, якраз заняли большевицькі партизани колпаківці. Жінки з дітьми рішились вертатися до дому.

Степан, не міг вертатися до дому, а фізично не спроможний до дальшої боротьби з наїздниками. Наслідки жорстоких обставин в'язниць, грізне запалення легенів, висока горячка, та вкінці безпощадна туберкульоза забирала його фізичні сили.

Рішився іти на захід через Хуст, Мукачів, вкінці Ужгород. В Ужгороді попався в групу робітників при копанні ровів, яких німці, згодом, перевезли до Шафгаузен, Німеччина.

По закінченню війни переїхав до Лінденбергу Альгау (Allgau) французька зона, де дістався до Лінденбергу-Рід (lindenberg Ried) туберкульозної санаторії. Там лікувався до 1947 року. В Америці, по двох роках праці у фабриці гумових печаток (Spring Valley, NY) туберкульоза загнала його знову в туберкульозну санаторію (Summit Park – Pomona), де прожив два і пів року. При помочі хірургів (в Нью-Йорку) усунули йому знищений туберкульозою цілий пласт однієї легені, та частину другої легені. Ці операції врятували йому життя, одначе наслідки туберкульози та хірургічні операції були жорстокі. Ціле своє життя мав труднощі в диханню, долучилась астма та вкінці недуга серця.

Одначе він ніколи не нарікав, бо відзначався сильним характером та безмежною жадобою здобувати знання.

В Лінденбергу (Німеччина) по виході із туберкульозної санаторії записався на курси журналістики в секторі позаочного навчання при Українському технічно-господарському інституті Реґенсбурґ, як також на курси англійської та французької мов в секторі позаочного навчання при Інституті живих мов (Авгебург, Німеччина).

В Америці під час побуту в санаторії при помочі підручників та особистих професійних інструкцій механічного креслення з повітової школи (New City Vocational Education and Extention Board of Rockland Couny) від 1 вересня 1955 р. до травня 1956 р. перейшов курс інженерських рисунків. Маючи добрі підстави механіки із Львівського Політехнічного інституту та надзвичайні здібності, він в короткому часі опанував теоретично і практично техніку інженерських рисунків.

В тому ж часі за вказівками Івана Верб'яного при комісії Енциклопедії НТШ, перевіряв правильність імен, правильність національної приналежности визначних українських велетнів в англомовних біографічних словниках.

Після виходу із санаторії при кінці літа 1956 р. дістався на працю в інженеському відділі індустріяльної швидкої машини до шиття в Наєку, де замешкав. Своїм знанням та доцільними порадами, своїм бездоганним характером здобув признання та пошану від директорів, інженерів та робітників у продукції. Працював тут двадцять років. Коли підприємство перенеслося до іншого стейту, дістав працю в сусідньому містечку, в ділянці інженерсь ких рисунків „Grant Hardware" у проєктуванні рухомих листів для домашнього, медичного та індустріяльного вжитку. Тут працював аж до виходу на емеритуру, при кінці 1987 р. Прощали його директор, працівники, як людину, яка відзначалася незвичайно старанним виконанням своїх завдань, яке причинилося до збільшення продукції. Пізнали Степана як щиру та дуже чесну людину.

Степан залишився вірним своїй „Alma Mater" та вірним „війтом" своєї кляси на все життя. Численними листами, телефонами піддержував пов'язаність не тільки з подругами, другами але також і педагогами української академічної гімназії, які залишили рідний край, а саме о. проф. Теофіль Чорникевич, проф. Мирон Федусевич, д-р Петро Ісаїв, д-р Богдан Романенчук, д-р Михайло Тершаковець, д-р Олександер Тисовський та дир. Степан Шах. Всі вони вітали колишніх студентів та по батьківськи давали поради та заохочували до дальшої праці для добра, чести і слави України.

Не жалував часу і труду із своїми друзями у влаштуваннях матуральних зустрічей, які переважно відбувались в гостинній оселі родини Кобзарів серед чарівної природи Гантеру в Кетскільських горах. Степан був душею цих зустрічей. Він рівнож був активним членом ділового „Комітету Відзначення 100-річчя Української Академічної Гімназії", яке відбулося 26-28 вересня 1968 р. на оселі Українського Народного Союзу Союзівка у Кергонксоні, Н.Й.

До останніх хвилин свого життя турбувався долею своєї гімназії, активно та фінансово піддержував „Комітет Приятелів Відродження Академічної Гімназії", „Ювілейної книги" та збагачення архіву його „Alma Mater".

Степан – вірний син зеленої Гуцульщини. Протягом свого життя тут в Америці закріплював зв'язок із гуцулами. Був активним членом, та опісля секретарем головної управи „Гуцульського осередку" Нью-Йорку і околиці. По розв'язці цього осередку – через брак членів, став членом гуцульського товариства „Черемош" у Філядельфії. У вісімдесятих роках був членом головної управи „Українського світового об'єднання гуцулів" (УСОГ) та активно і фінансово піддержував ілюстрований журнал „Гуцульщина" від початку його існування (1985 р.) до кінця свого життя. Приналежність до гуцульського гуртка, участь у радісних храмах, голос трембіти, дещо полегшували гнітучу тугу за його любою Гуцульщиною.

Доля не щадила йому тяжких ударів. Смерть малолітньої сестри Славці та смерть дорогої матері, залишили в його юному серці незатертий слід на все життя. Батько вженився вдруге, щоб мати поміч у вихованні дітей. Під час другої большевицької окупації, родичі із наймолодшим сином Михасем відбули жорстоке заслання в Караганді. Михась там виріс, одружився, там родились їхні діти Анна і Ляриса. По довгих роках дістали дозвіл повернутися до Делятина. Недовго по повороті відійшли у вічність батько та мати. Довелося Степанові пережити смерть своїх трьох братів Дмитра, Антона та Володимира, які загинули в боротьбі за святу ідею самостійної незалежної України. В 1987 році відійшла у вічність сестра Марія Заклинська, осиротила дітей Ларису, Ореста і внуків та трьох братів – Степана, Ромка і Михася. Брат Ромко, який живе в Австралії, воював у рядах УПА на Лемківщині у курені провідника „Мара" 1947 року подався в рейд, добився до Німеччини, був інтернований американським військом, які видали його большевикам. На щастя вискочив із поїзду.

Дочекався Степан радісного дня проголошення Незалежности своєї любої України!

Крізь роки спільного життя, разом зустрічали радісні, соняшні дні, як також зустрічали дні грізно захмарені, сірі, повні турбот.

Прийшла жорстока дійсність, дня 5 листопада 1992 р. погасло життя найдорожчого Степана.

Я вдячна моїй долі, що завела мене в його життя.

НАДІЯ

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВ. ПОКРОВИ В САН ДІЄГО
із сумом повідомляє, що 30 листопада 2002 р. помер

СВ. П.

МИКОЛА МАЛИЙ

нар. біля Житомира, активний в громадсько-церковному житті українців.

Покійний залишив у глибокому смутку:
дружину – МАРІЮ
доньку – КАТЕРИНУ з родиною
сина – МАРКА з родиною
та в Україні долею відірваних
матір – КАТЕРИНУ
братів – ВАСИЛЯ з родиною
– ОЛЕКСАНДРА з родиною

ПАРАСТАС відбувся 4 листопада 2002 р. у Сан Дієго. Тіло Покійного спочиватиме на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів пожертви складати на Фундацію ім. І. Багряного.

Ділимося болючою вісткою, що 21 листопада 2002 р. із волі Всевишнього відійшов у вічність наш улюблений
ТАТО і ДІДУСЬ

СВ. П.

ІМРЕ КАРДАШИНЕЦЬ

нар. 7 листопада 1919 р.
у с. Вовковиї, Карпатська Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 23 листопада 2002 р. у похоронному заведенні Кошека і Портера у Робінгу, Н.Дж.

Тлінні останки Покійного на його бажання будуть відіслані в Карпатську Україну на вічний спочинок.

Залишилися глибоко засмучені:
сини – АНАТОЛІЙ з дружиною МАРТОЮ і сином РОМАНОМ
– ІГОР з дружиною МЕРІ і дітьми МІШЕЛ і РАННІ
дочка – ВІКТОРІЯ з чоловіком ҐАЄМ і синами БОГДАНОМ і ТОЛИКОМ.

Вічна Йому пам'ять!

В пам'ять Покійного можна складати датки на Пласт у Карпатській Україні.

Чеки слід виписувати на PLAST і висилати на адресу:

Victoria Yasika, 1131 Smithville Road, Mt. Holly, NJ 08060.

КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ ЗСА
Ділиться зі всіма земляками сумною вісткою,
що 21 листопада 2002 р., на 83-му році життя відійшов у Божу вічність, в стейті Ню Джерзі

бл. п.

мґр ІМРЕ КАРДАШИНЕЦЬ

колишній голова земляцького Карпатського Союзу, пластун сен., славний танцюрист українських народних танків на Закарпатті в 1930-их роках.

Родині Покійного складаємо вислови глибокого співчуття.

УПРАВА КАРПАТСЬКОГО СОЮЗУ

Родина просить, замість квітів, складати пожертви в пам'ять Покійного на Українську молодіжну організацію Пласт в Україні.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

У глибокому смутку повідомляємо, що в понеділок, 4 листопада 2002 р. відійшов у вічність на 83-му році життя, після тяжкої недуги, наш дорогий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ПРАДІД, БРАТ і ДЯДЬКО

СВ. П.

д-р ІВАН ОВЕЧКО

Професор емерит університету Північного Колорадо, поет, письменник, журналіст і громадсько-церковний діяч. Народжений на Мілітопільщині в Україні.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – ЛІДІЮ
дочку – ІНҐЕ з чоловіком АНТОНІЄМ
сина – ЮРІЯ з дружиною СУ
брата – СЕМЕНА з дружиною МАРІЄЮ
внуків – ЕЛІСУ, ІВАНА
племінників – ГАЛЮ І ПЕТРА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в греко-католицькій церкві Преображення Господнього в Денвері, Колорадо. Парох церкви о. Петро Богданович відправив в п'ятницю ПАНАХИДУ, а в суботу була відправлена СЛУЖБА БОЖА. Тіло поховано в малому містечку Greeley поруч з його покійною першою дружиною Марією на Linn Grove Cemetery.

Вічна Йому пам'ять!

Прощай, дорогий друже, прощай

Чи прийде колись добра година,
Що журбі моїй вже буде край,
Я лишилась як в полі билина,
Прощай, дорогий друже, прощай.

Ти відійшов в далеку дорогу,
Де нема ні болю, ні журби,
Ти завжди молився щиро Богу,
Щоб гаразд був в хаті без біди.

Вже сонечко сходить і заходить,
Втомилась і ніченьку не сплю,
Як тяжко життя мені проходить,
Я за тобою, слізоньки ллю!

Вірші твої золоті перлини
Ти любов і тугу в них вкладав,
Не тратив ні одної хвилини,
Все нові, і нові друкував.

Книжки, журнали, на щось чекають,
Завмерло все в глибокій тишині,
Може і досі вони не знають
Любий приятель у вічному сні.

За працю для свойого народу,
Згадає тебе рідненький край,
Ти був сином козацького роду,
Прощай, дорогий друже, прощай!

Лідія Л. Овечко

Ділимося сумною вісткою з рідними та приятелями, що 27 листопада 2002 р. по короткій недузі, відійшов у вічність, проживши 89 років, наш найдорожчий ТАТО, ДІДУСЬ, ПРАДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

СТЕПАН СКРОБАЧ

заслужений український громадський та церковний діяч, довголітній секретар відділів та головний радний С.У.К. Провидіння.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 2 грудня 2002 р. в українській ка-тедрі св. о. Миколая. Тлінні останки спочили в мавзолею на українському цвинта-рі св. о. Миколая в Чикаго, Іл.

В глибокому смутку:
доньки – ОКСАНА ЯЦКІВ з мужем ІГОРЕМ
– РОКСОЛЯНА ПОЛЮХОВИЧ з мужем ІВАНОМ
внуки – НАТАЛЯ СОРСІ з мужем АНЖЕЛОМ
– МАРКО ЯЦКІВ
– ТАМАРА ЯЦКІВ
– АНДРЕЙ ПОЛЮХОВИЧ
– АЛЕКСАНДЕР ПОЛЮХОВИЧ
– ЛАРИСА ПОЛЮХОВИЧ
правнуки – АНЬО і АНТОНЧИК СОРСІ
сестра – КАТЕРИНА ДЗЕРА з родиною в Україні
брат – МИХАЙЛО СКРОБАЧ з дружиною ІРЕНОЮ
братанок – БОГДАН СКРОБАЧ з родиною в Рочестері
братанниця – ІРЕНА СКРОБАЧ-СКОЛІО з родиною в Рочестері
сваха – ЛІДА ПОЛЮХОВИЧ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді та Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви на будову патріяршого собору Воскресіння Христового у Києві.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040